

Štoreški

ŽELEZAR

Leto XV.

Št. 2

Februar

1975

SLOVENSKE ŽELEZARNE V 1974

Ceprav smo ocenjevali, da bomo preteklo leto zaključili precej uspešno, ni nihče pričakoval, da bodo zadnji trije meseci, posebno pa še december v proizvodnji tako dobri, kot so bili.

Pri surovem železu smo predvidevali, da bomo letni načrt presegli za 5% in da bo proizvodnja leta 1974 za 7% večja od proizvodnje leta 1973. Presežek nad planom znaša 6%, in proizvodnja je večja za 17.154 ton ali 9% od proizvodnje leta 1973. Pri proizvodnji jekla smo napovedovali, da bomo presegli mejo 750.000 ton. Železarna Jesenice je presegla prvič pol milijona ton in slovenske jeklarne so izdelale 767.989 ton, kar je za 72.502 tone ali za 10% več kot je znašala proizvodnja prejšnjega leta. Svojo rekordno proizvodnjo jekla je dosegla tudi Železarna Ravne, v Železarni Štore so pa z uvajanjem proizvodnje na novi elektro peči dosegli doslej največjo proizvodnjo.

Pri blagovni proizvodnji smo pričakovali, da bo zaostanek za predvidenim letnim načrtom večji. Kdo je pa mogel predvideti, da bo znašala blagovna proizvodnja v decembru celo izdatno več kot 60.000 ton. Letni načrt nismo sicer »čisto« dosegli, zaostanek 3.130 ton ne znaša niti 0,5% in lahko rečemo, da smo ga praktično izvršili. Tržišču smo dali 23.491 ton več robe, kot leta 1973 ali okoli 4%, kar je tudi lep napredek.

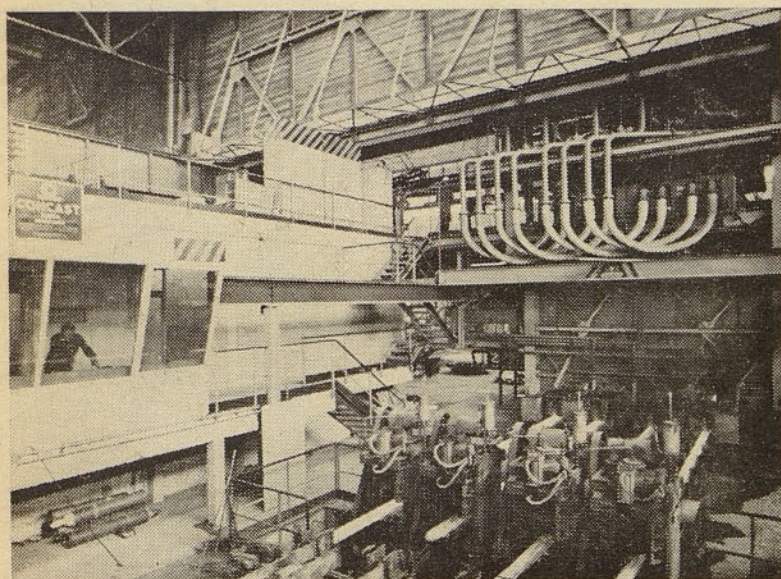
Vrednost robe, katero smo izvozili iz železarn, je za 4% večja od načrtovane. Skupno s predelovalci je pa vrednost našega izvoza za preteklo leto 100% načrtovane. Količinsko smo izvoz izvršili 7% manj, kot je znašal načrt, pri tem smo izvozili 20% manj kot leta 1973.

Vrednost prodane robe je za 11% večja od predvidene letne vrednosti. Tu smo železarne in predelovalci dosegli enak rezultat, to je 111%.

Poglejmo sedaj malo podrobneje lanskoletne proizvodne uspehe. Proizvodnja surovega železa (v tonah).

Železarna	Izvršitev 1973	Načrt 1974	Izvršitev 1974	Indeksi	
				c : a	c : b
	a	b	c		
Jesenice	149.538	152.000	160.666	107	106
Štore	39.923	43.000	45.949	115	107
Skupno	189.461	195.000	206.615	109	106

V srednjeročnem načrtu, katerega bomo zaključili v letošnjem letu, smo načrtovali za leto 1974, da bo znašala proizvodnja surovega železa 235.000 ton. Tolike proizvodnje nismo dosegli, ker niso bila

Sodobna tehnologija izdelave jekla: konti naprava v jeklarni II

pravočasno izvršena dela, ki naj bi zagotovila tolikšen napredek. Proizvodnja zadnje mesece preteklega leta pa dokazuje, da smo se že približali takšnim pogojem, ki nam takšen dosežek omogočajo. Če bi vseh 12 mesecev imeli tolikšno proizvodnjo, bi letno lahko proizvedli 227.900 ton.

Proizvodnja jekla (v tonah).

Železarna	Izvršitev 1973	Načrt 1974	Izvršitev 1974	Indeksi	
				c : a	c : b
	a	b	c		
Jesenice	469.932	495.000	501.270	107	101
Ravne	189.062	195.000	192.691	102	99
Štore	36.493	85.000	74.028	203	87
Skupno	695.487	775.000	767.989	110	99

Letos smo prvič izdelali več kot 700.000 ton jekla. V srednjeročnem planu smo predvideli 795.000 ton, vendar s predpostavko, da bo elektro peč v Železarni Štore pričela prej z rednim delom, (Nadaljevanje na 2. strani)

POTREBNO JEKLO BOMO PROIZVEDLI DOMA

Primanjkljaj jekla in težave s katerimi se zaradi tega že več let bori naša delovna organizacija so poznane vsem članom kolektiva. Že od leta 1970 — pričetek obratovanja valjarne II — moramo nabavljati velike količine jekla iz drugih železarn v SFRJ, in ga tudi uvažati. Največji primanjkljaj jekla je bil leta 1973 in smo morali zato nabaviti 67.994 ton gredic, ali 69% celotnega potrebnega vložka za obe valjarni. Zaradi navedenega in tudi drugih razlogov, moramo zagotoviti potreben obseg proizvodnje jekla v lastni delovni organizaciji.

Elektro jeklarna v Železarni Štore je bila zgrajena leta 1973. Meseca septembra je pričela obratovati elektro obročna peč št. 1. Njena maksimalna kapaciteta znaša 65.000 ton gredic letno. Ta proizvodnja pa ne pokriva obstoječih valjarskih kapacitet in moramo zato nabavljati gredice zunaj delovne organizacije.

Pomanjkanje lastnega jekla, oziroma nabava gredic zunaj delovne organizacije, pa ne zmanjšuje le finančni rezultat poslovanja, ampak tudi onemogoča samostojni kvaliteten razvoj in prodajno politiko naše delovne organizacije. Optimalizacija proizvodnega in istočasno prodajnega programa je močno ovirana. Realizacija optimalnega programa proizvodnje je možna le, če jeklo v celoti proizvedemo doma, v lastnih agregatih.

Skupno smo v petih letih nabavili 206.007 ton gredic, od tega je bilo uvoza 97.445 ton ali 47%. Naslednja tabela prikazuje nabave jekla po posameznih letih.

Leto	Nabava v SFRJ
1970	2.661
1971	27.618
1972	22.818
1973	31.173
1974	24.292
Nabava iz uvoza	
—	2.661
7.022	34.640
31.724	54.542
36.821	67.994
21.878	46.170

Tako velik obseg nabav jekla je močno bremenil našo delovno organizacijo posebno zato, ker smo morali uvoziti tako velik delež potrebnih gredic.

Možnosti nabave gredic pa se stalno slabšajo, ker so količine prostih gredic v slovenskih železarnah iz leta v leto manjše, nabava gredic iz uvoza pa je vedno dražja zaradi naraščanja primanjkljaja jekla na svetovnem trgu in prepovedi, ali omejevanja izvoza.

(Nadaljevanje na 3. strani)

SLOVENSKE ŽELEZARNE V 1974

(Nadaljevanje s 1. strani)

kot v resnici je. Sedaj je obratovanje nove štorske peči utečeno in lahko rečemo, da imamo skupno kapacitet za letno proizvodnjo jeklnar Slovenskih železarn 800.000 ton. Če bodo oskrbljeni z vložkom in bodo imeli v jeklnar normalne pogoje dela bi morali tolikšno proizvodnjo tudi realizirati. Če vzamemo povprečno proizvodnjo zadnjih štirih mesecev preteklega leta kot realno možno dosegljivo proizvodnjo, potem bi morali leta 1975 izdelati 820.000 ton jekla. Se nekaj; če bi leta 1974 ne bilo redukcij električne energije in bi z elektro pečmi lahko normalno obratovali, bi se v proizvodnji jekla močno približali proizvodnji, ki smo jo načrtovali v srednjeročnem programu. Redukcije so namreč znašale 16.042 MWh. Če upoštevamo, da se nanaša na proizvodnjo surovega jekla pretežni del, vsaj 75 % reducirane količine in da porabimo za proizvodnjo 1 tone 620 kWh, znaša izgubljena proizvodnja 19.400 ton. Če seštevam zaradi redukcij izgubljeno proizvodnjo jekla, ki so jo železarne javljale z mesečno problematiko, je ta količina še precej večja. Če ne bi bilo redukcij bi vsaj letni načrt gotovo izvršila poleg Železarn Jesenice, ki ga je tudi preseglja, še Železarna Ravne ter skupno Slovenske železarne.

Primerjava proizvodnje jekla z letom 1973 pove, da je res dosežen viden napredek. V Železarni Jesenice in Ravne ob enakih proizvodnih kapacitetah, v Železarni Štore pa z uvajanjem nove peči. Blagovna proizvodnja — železarne (v tonah).

Železarna	1973	Načrt	Izvršitev	Indeksi	
	Izvršitev	1974	1974	c : a	c : b
	a	b	c		
Jesenice	376.931	374.880	388.905	103	104
Ravne	128.724	134.130	129.015	100	96
Štore	137.674	160.940	148.900	108	93
Skupno	643.329	669.950	666.820	104	100

Dobra proizvodnja jekla v preteklih mesecih in posebno še decembra je dala tudi dobro osnovo za blagovno proizvodnjo.

Če bi leta 1975 izdelali vsak mesec toliko blagovne proizvodnje, kot jo je bilo decembra, bi lahko dosegli letno 767.400 ton. Povprečje zadnjih štirih mesecev preteklega leta bi nam dalo 705.500 ton.

Skupna ocena za delo vseh treh železarn v letu 1974 je v primerjavi z dosežki leta 1973 torej dobra. Posebno dobro je bilo delo zadnje štiri mesece preteklega leta. Če bi obdržali še naprej enak nivo proizvodnje, ne bo problem izvršiti načrtovane naloge za letošnje leto.

Delovne organizacije	Izvršitev	Načrt	Izvršitev	Indeksi	
	1973	1974	1974	c : a	c : b
	a	b	c		
Veriga	12.063	13.200	12.315	102	93
Plamen	7.973	9.000	8.254	104	92
Tovil	1.370	1.550	1.583	116	102
Žična	10.601	13.623	10.609	100	78
Skupno	32.007	37.373	32.761	102	88

Tudi pri predelovalcih vidimo, da je dosežen v preteklem letu znaten napredek nasproti rezultatom proizvodnje leta 1973. Za letnim načrtom pa so močno zaostali in je velik del tega zaostanka treba pripisati težavam pri oskrbi vložka.

Blagovna proizvodnja — Slovenske železarne.

	Izvršitev	Načrt	Izvršitev	Indeksi	
	1973	1974	1974	c : a	c : b
	a	b	c		
Železarne	643.329	669.950	666.820	104	100
Predelovalci	32.007	37.373	32.761	102	88
Skupno	675.336	707.323	699.581	104	99

Za prodajo je bilo leto 1974 ugodno in zaradi tega proizvedeno blago ni ostajalo v skladiščih. Odpremljeno je praktično vse, kar je bilo izdelano in prodali bi lahko še izdatno več. Čeprav smo v Slovenskih železarnah v blagovni proizvodnji zaostali le za približno 1 % za letno načrtovano količino, le ni vse tako lepo, kot na prvi pogled izgleda. Pri nekaterih proizvodih smo celo neprimerno visoko preseglji načrt, pri drugih pa zaostali.

Pri toplo valjanih izdelkih je načrt izvršen le s 96 %. Pretežni del zaostanka je v profilnih valjarnah, kjer znaša izvršitev 95 %. Če pogledamo, kaj je osnovni vzrok, vidimo, da je v glavnem v pomanjkanju vložka v mesecih z nizko proizvodnjo jekla. V kovani robi je izvršitev celo 113 %.

Pri vlečenem, luščenem in brušenem jeklu so na Jesenicah za 5 % preseglji načrt in decembra dosegli rekordno proizvodnjo, na Ravnah znaša izvršitev 77 % in v Štorah 95 %. Skupno za Slovenske železarne 98 %. Medtem ko je izvršitev pri valjani žici 98 %, je plan proizvodnje vlečene žice presežen za 10 %.

Hladno valjanih trakov je bilo izdelanih 116 % načrtovane količine. Hladno oblikovanih profilov — 104 %, jeklolitine 105 %. Pri sivi litini znaša izvršitev 9 % manj, kot je znašala proizvodnja 1973. leta in 18 % manj, kot je bil načrt za preteklo leto. Vzroki so v pomanjkanju naročil in delovne sile. Pri vseh proizvodnih rezultatih s področja mehanske obdelave smo že preko leta ugotavljali, da količinsko močno zaostajajo za načrtom. Edina izjema so industrijski noži, katerih proizvodnja je za 16 % nad načrtom, kar je v veliki meri tudi rezultat 40 % prekoračitve mesečne načrtovane količine v decembru. Tudi pri proizvodih predelovalcev je podobno. Ponekod so visoke prekoračitve plana, tak primer je pri zakovicah 32 %, na drugi strani so pa zaostanki z več kot 30 %.

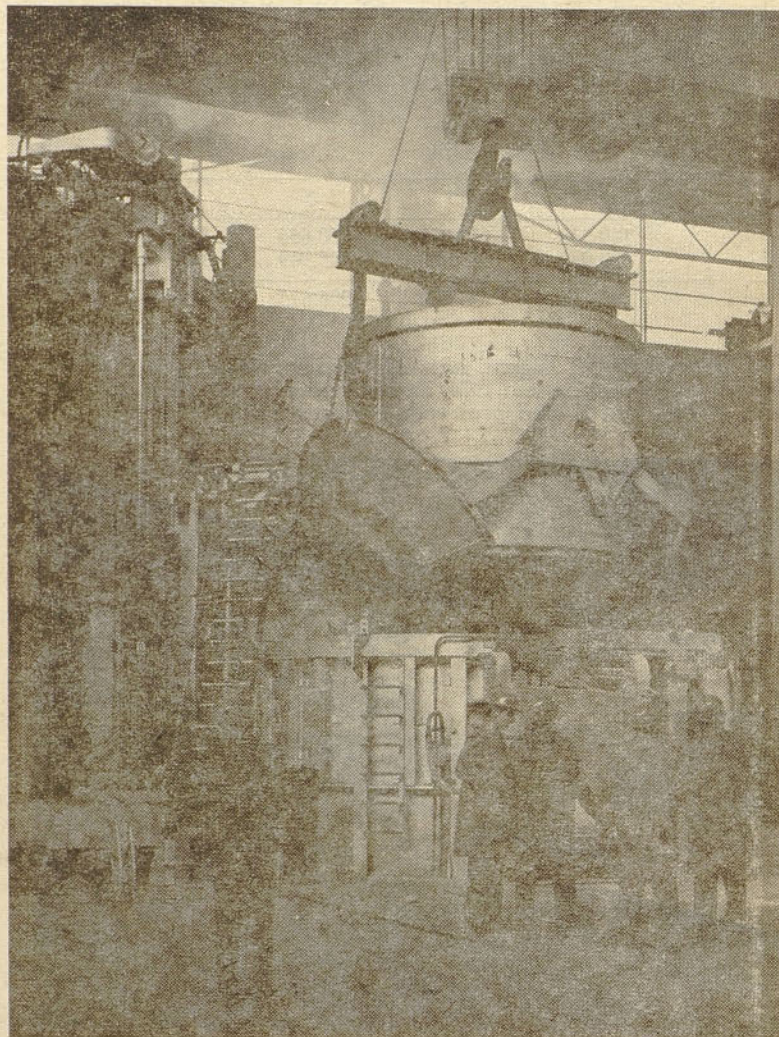
Vrednost prodaje, katero smo načrtovali za leto 1974, je bila ob koncu leta presežena za 11 %. Decembrska realizacija je spričo rekordne blagovne proizvodnje in odpreme seveda izjemno visoka, posebno še, ker se v njej odraža tudi podražitev proizvodov črne metalurgije, ki je bila odobrena konec leta.

Izvoz leta 1974, če ga primerjamo z izvoženo količino naših proizvodov leta 1973, je bil za 20 % manjši. Lani smo tudi načrtovali, da bomo izvozili manj kot leta 1973, vendar te načrtovane količine nismo izvršili ter znaša zaostanek 7 %. Po vrednosti je rezultat ugodnejši in je vrednost izvoženega blaga celo za 108.401 dolarjev višja, kot je znašal letni načrt.

Po preteku leta je vredno tudi pogledati, kako smo izvrševali medsebojne obveze o oskrbovanju z našimi proizvodi. Obveza Železarn Jesenice je bila 30.300 ton, dobavili so 29.109 ton. Železarna Ravne bi morala dobaviti 12.500 ton, stvarne dobave so znašale 14.267 ton. Železarna Štore je imela načrtovanih obvez 5.245 ton, dobavili so 5.127 ton. Globalno vzeto je ta prikaz kar zadovoljiv. Če je dobila ena delovna organizacija nekaj manj, je dobila pač druga nekaj več in v hiši se je vse izravnilo. V resnici je zadeva bolj zapletena. Če namreč eden dobi namesto 1.800 ton neke proizvodnje samo 64 ton ima to lahko čisto druge posledice, kot če druge pri večjih količinah zastane dobava za isto razliko. Vsekakor je pa v preteklem letu v medsebojne oskrbovanju dosežen v Slovenskih železarnah bistven napredek in stanje se še izboljšuje.

Naloge, načrtovane za leto 1975 zahtevajo, da bo proizvodnja in redukcija višja, kot je bilo povprečje leta 1975. Višji mora biti izvoz. Za doseglo boljše proizvodnje mora biti boljše tudi storilnost in vsi faktorji, ki imajo svoj vpliv na boljše gospodarjenje. To toliko bolj, ker se draže osnovne surovine, potrebne za našo proizvodnjo, energetske mediji in storitve. Naloge so torej zahtevne in vložiti bomo morali veliko truda, da jih bomo zadovoljivo izvršili.

Milan Marolt

Elektropeč nenasitno požira staro železo in grodelj

Potrebno jeklo bomo proizvedli doma

(Nadaljevanje s 1. strani)

Gredice kupujemo v slovenskih železarnah po veljavnem ceniku, oziroma po kalkulativnih cenah, uvožene pa po cenah kakor se formirajo na svetovnem trgu. Navadne cene so se v letu 1974 že močno približale cenam finalnih izdelkov, kar je v naši delovni organizaciji postavilo resno vprašanje, ali je še gospodarno proizvajati finalne izdelke iz nabavljenih gredic.

Na osnovi podatkov strokovnih publikacij je razvidno, da bo primanjkljaj jekla v naslednjih letih še naraščal, iz česar sledi, da se bo cena gredic še naprej dvigala. Ker bo v prihodnjih letih količina prostih gredic v železarnah Jesenice in Ravne padla na minimum, moramo računati, da bo potrebno velik del manjkajoče količine uvoziti in to po svetovnih cenah. To pa za našo delovno organizacijo ne bi bilo vzdržno. Sigurno bi morali v tem pri-

seg prodaje nizkolegiranih jekel se bo leta 1980 povečal za 59.000 ton — od 34.054 ton, kolikor je znašala leta 1974. Prodaja legiranih jekel se bo torej povečala za ca. 25.000 ton ali 73 %.

Prodaja valjanih profilov se bo uskladila s potrebami članov slovenskih železarn, slovenske predelovalne industrije in gradbeništva. Leta 1974 smo dobavili navedenim kupcem 17.251 ton valjanih izdelkov, po izgradnji druge elektro obločne peči v naši delovni organizaciji pa bodo prejeli ca. 60.000 ton teh izdelkov ali ca. 50 % celotne proizvodnje.

Dobave se povečajo ne samo iz naslova povečanja proizvodnje jekla, ampak bomo zmanjšali dobave drugim kupcem na jugoslovanskem tržišču ter omejili izvoz.

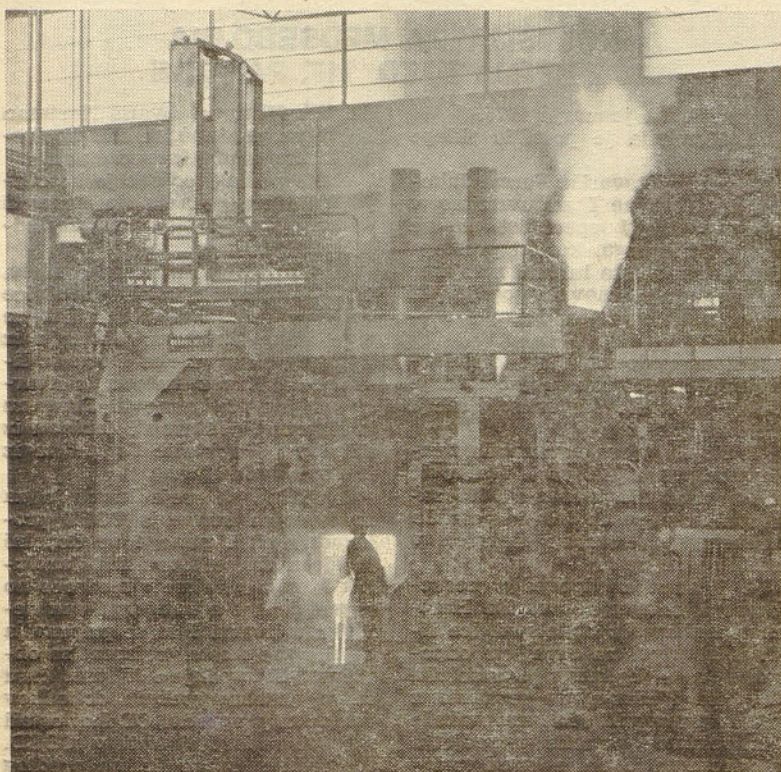
Eden od bistvenih razlogov, ki nam narekujejo izgradnjo druge elektro obločne peči je tudi ustavitve obratovanja SM peči. Obratovanje SM peči bomo morali ustaviti iz več razlogov,

ki so: slabo stanje peči, zastarelost tehnološkega postopka, visoki stroški proizvodnje, pomanjkanje delovne sile, slaba kvaliteta jekla.

V proizvodnji jekla imamo sedaj zaposlenih 262 delavcev, od teh 124 na SM peči in 140 na elektro peči — skupaj 264. Po zaključeni investiciji bo delalo v elektro jeklarni le 176 ljudi, kar predstavlja zmanjšanje skupnega števila zaposlenih v proizvodnji jekla za 86 in povečanje produktivnosti za 4-krat.

Ekonomski efekt investicije opravičuje naše načrte. Razlika v ceni gredic, katere bi morali nabavljati zunaj delovne organizacije in lastno ceno gredic, katere bomo proizvedli v naši peči znaša za enoletno proizvodnjo ca. 59.000.000 din. Ta vsota je višja od nabavne vrednosti peči. Zato smatramo, da je investicija upravičena in nujno potrebna za nadaljnji normalen razvoj in poslovanje naše delovne organizacije.

J. U.

Vlečenje žindre iz elektropeči v jeklarni II

meru omejiti količine valjanih proizvodov, kar bi negativno vplivalo na slovensko in jugoslovansko tržišče. Tako bi se še povečal uvoz teh izdelkov, ki že več let znaša ca. 1.000.000 ton letno.

Navedena dejstva in razlogi, katere bomo navedli, diktirajo naši delovni organizaciji postavitev novega agregata za proizvodnjo jekla. Agregat mora imeti tako kapaciteto, da bomo pokrivali lastne potrebe po količini in kvaliteti.

Po izgradnji novega agregata za proizvodnjo jekla bomo lahko realizirali tudi naš delež oskrbe z jeklom za slovensko predelovalno industrijo ter gradbeništvo, kar bo za iste velikega pomena, ker tudi njim dosedanja način oskrbe ne daje potrebnih količin in kvalitet. Ti kupci so zelo zainteresirani na povečanju proizvodnje jekla v naši delovni organizaciji in so pripravljeni sodelovati z denarnimi sredstvi pri realizaciji našega programa.

vega jekla. Izračun praga rentabilnosti pa kaže, da nastopi ta že pri proizvodnji 135.000 ton jekla.

Pri izbiri elektro obločne peči smo upoštevali stalen trend povečanja valjarskih kapacitet in zato izbrali kapaciteto elektro jeklarne, ki bo samo začasno večja od naših sedanjih potreb. Za določeno razdobje bo nastopil določen višek jekla, katerega pa ne bo težko plasirati drugim predelovalcem v SFRJ.

Strošek nabave peči in drugih naprav, gradbena dela, montaža in drugo bo znašal ca. 120 milijonov dinarjev. Potrebna sredstva bomo zbrali na ta način, da bomo vložili 36.000.000 din lastnih sredstev, ostalo pa bodo: inozemski komercialni kredit, sredstva skupnosti izdelave in predelave jekla ter bančna sredstva.

S povečano proizvodnjo jekla se bo tudi bistveno spremenil asortiman končnih izdelkov. Ob-

Proizvodnja jekla leta 1974 pri nas in v svetu

Preteklo leto smo v Jugoslaviji izdelali 2.778.916 ton jekla, prvi podatki, ki jih navajajo mednarodni viri zaokrožujejo podatek na 2,8 milijona ton. V primerjavi z letom 1973, znaša povečanje 6 %, v primerjavi z načrtovano količino je pa proizvodnja za 1,1 % večja, kot je znašal plan. Proizvodnja v slovenskih jeklarnah je znašala 767.989 ton. Naš delež v jugoslovanski proizvodnji je torej 28 %.

Po tehnologiji je bil delež po-
edinih postopkov v skupni proizvodnji:

Siemens-Martinovo jeklo	63 %
elektro jeklo	25 %
konvertersko jeklo (LD)	12 %

V slovenskih železarnah imamo samo dva procesa. Največji delež ima elektro jeklo in ta znaša 54 %. SM jeklo predstavlja torej preostalih 44 %. V primerjavi z letom 1973 je bila proizvodnja za 7 % ali za 72.502 ton večja. Jugoslovanske železarne, upoštevamo samo tiste, ki so vključene v Združenje jugoslovanskih železarn, so leta 1974 izdelale 125.354 ton jekla več, kot leto poprej. V tem povečanju je delež slovenskih železarn 57 %.

V proizvodnji SM jekla so udeležene slovenske železarne za 20 % in v proizvodnji elektro jekla za 59 %.

Najmočnejši proizvajalec z 1.018.065 ton je RMK Zenica. Njegov delež v skupni proizvodnji znaša 36 %. Drugi po količini smo slovenske železarne. Slede: Skopje z udeležbo 14 %, Sisak z 12 %, Nikšič z 6 % in Smederevo s 4 %.

Pred desetimi leti, to je leta 1964, je znašala proizvodnja jekla v Jugoslaviji 1.677.167 ton. Delež SM jekla je bil 88 %. V slovenskih železarnah je bilo proizvedeno 461.852 ton, kar je predstavljalo v jugoslovanski delež 27 %. Tudi v naših jeklarnah je bila udeležba SM jekla daleč višja kot je danes, in sicer 82 %. Naša udeležba proizvodnje elek-

tro jekla je bila pa v jugoslovanski proizvodnji zastopana z 41 %, kar je precej manj kot sedaj.

V svetovni proizvodnji jekla, predstavlja vsa jugoslovanska proizvodnja samo okoli 0,4 %. V preteklem letu se je proizvodnja jekla v svetu dvignila napram letu 1973 za 1,9 % in znaša 710,11 milijonov ton. Prvič je presežena meja 700 milijonov ton in tako visoka proizvodnja še ni bila nikoli.

Največji proizvajalec je Sovjetska zveza s 136,3 milijone ton in je zopet prevzela primat, katerega bodo po vsej verjetnosti z ozirom na recesijo, ki nastopa v zahodnem svetu, še zadržali tudi letos in še kako leto. Napram letu 1973 so napredovali za 3,7 %, vendar še niso dosegli nivoja proizvodnje ZDA, ki je znašala prejšnje leto 136,5 milijona ton. Iz že povedanega sledi, da so ZDA nazadovale in to za 3,3 %, malo manj Japonska, ki je znižala proizvodnjo od 119,3 milijona ton v letu 1973 za 1,8 % na 117,1 milijona ton. Od večjih proizvajalcev so nazadovali še v Angliji, pri vseh ostalih je bil večji ali manjši napredek.

Poglejmo še pri svetovni proizvodnji jekla kako se je dvignila v desetih letih.

Leta 1974 je znašala 438,1 ton. Indeks rasti je torej 162.

Delež jugoslovanske proizvodnje je takrat znašal približno 0,4 % svetovne proizvodnje. Naša proizvodnja se je dvignila od 1.677.167 ton na 2.778.916 ton ali z indeksom 166.

Za letošnje leto napovedujejo, da se bo svetovna proizvodnja jekla celo znižala, v najboljšem primeru naj bi pa ostala na istem nivoju, kot leta 1974. Povečanje pričakujejo v vseh državah SEV — Kitajski, Južni Ameriki in v vseh državah v razvoju, v industrijsko razvitih državah pa pričakujejo občuten padec.

Milan Marolt, dipl. inž.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

KRATEK PREGLED DELA

Ce bi od zaključka redakcije za januarско številko »Železarja« seštevali le sestanke samoupravnih organov, ne da bi upoštevali dejavnost delovnih skupin, delegacij za zbor združenega dela in drugo samoupravno aktivnost, bi lahko napačno ugotovili, da je bilo to obdobje upadanja samoupravne aktivnosti. Zakaj pravimo »napačno ugotovili?« Zato, ker je v tem času potekala živahna razprava o gospodarskem načrtu za leto 1975, izhodiščih srednjeročnega programa in o nekaterih samoupravnih sporazumih iz prvega letošnjega »paketa«, posredovanega samoupravnim delovnim skupinam.

Prav tako so se zvrstili sestanki delegacij za zbor združenega dela Skupščine občine Celje in za samoupravne interesne skupnosti. Na njih so se delegati »oborožili« s stališči naše delovne skupnosti o temah, ki so bile na dnevnih redih posameznih skupščin.

In seje naših samoupravnih organov?

DS TOZD PROIZVODNJA 117. PANOGE se je sestel na 17. redni seji 28. januarja. Obravnavali so predvsem rezultate preteklega poslovanja in delovni načrt za februar.

ODBOR ZA DOHODEK IN DELITEV OD je imel 29. januarja svojo 15. sejo. O sklepih smo kolektiv obvestili že v »Informatorju« št. 4, zato komentar na tem mestu najbrž ni nujen.

O aktivnosti KOMISIJE SDK TOZD PROIZVODNJA 117. PANOGE smo pisali že v zadnjem »Železarju«. No, komisija se je spet sestala 30. januarja in zaključila na prejšnjem zasedanju pričeto razpravo. Žal odhaja predsednik komisije, tov. Drago Stokavnik v drugo TOZD, zato bo moral predsedniško dolžnost prevzeti nekdo drug.

16. SEJA EGO je bila prežeta z obravnavo gospodarjenja v preteklem letu in načrti ter napovedmi za letos. Vsekakor je ena najpomembnejših ugovovitev ta, da je nujno takoj izdelati sanacijski program za novo livarno.

V sredo, 12. februarja se je sestel še DS TOZD ENERGETIKA, 15. februarja pa DS TOZD PROIZVODNJA 114. PANOGE, vendar do zaključka redakcije zapisnikov še nismo prejeli.

DELAVSKI SVET TOZD PROIZVODNJA 117. PANOGE

17. seja, 28. januarja 1975

1. DS je potrdil sklepe 16. seje in pri tem ugotovil, da tretji sklep še ni realiziran, pri sklepih pod točko 5 pa je pripomnil, da gre za dolgoročno naravo sklepov in da posegajo tudi v področje komercialnega sektorja.

2. Sprejel je operativni plan za februar 1975 in pri tem opozoril, da je potrebno večjo pozornost posvetiti kvalitetnejši izdelavi v livarni II.

3. Pri obravnavi gospodarskega načrta za leto 1975 predlaga delavski svet sanacijski program za livarno II, koordinacijski odbor in delovne skupine pa delavski svet pooblašča, da o tem temeljito razpravljajo. Vodstvo naj na osnovi podanih podatkov pripravi skupno s koordinacijskim odborom stališče za gospodarski načrt 1975,

ki ga bo delavski svet na prihodnji seji dokončno potrdil.

4. Sklenil je, da se v letih 1973 in 1974 zbrana sredstva namenijo kot sredstva brez obveznosti vračanja za nadomestilo izpada transportnih dohodkov, nastalega v letu 1974 v temeljnih organizacijah združenega dela, združenih v Železarsko gospodarstvo — Železniško transportno podjetje Ljubljana.

5. Do prihodnje seje je odložil sklepanje o samoupravnem sporazumu o poslovnem sodelovanju pri prometu z železnimi odpadki zaradi dodatnih pojasnil.

6. Seznanil se je s sklepi samoupravne delavske kontrole, jih tudi v celoti podprl in sklenil, da bo na prihodnji seji pregledal realizacijo teh sklepov.

ODBOR ZA DOHODEK IN DELITEV OSEBNIH DOHODKOV

13. seja, 29. januarja 1975

1. Odbor je potrdil sklepe 12. seje.

2. Sklenil je, da se tudi pri obračunu OD za januar, pri katerem se upošteva izvršitev planskih zadolžitvev za mesec december, upošteva rezultat podjetja in ne rezultati posameznih TOZD. To pomeni, da se za celotno podjetje določi enoten odstotek variabilnega dela OD, in sicer bo znašal variabilni del za mesec januar 5%. (Ostalo je bilo objavljeno v Storskem informatorju št. 4).

3. Sklenil je, da se v pripravah proizvodnje dosedanjim kriterijem, to je akumulacija in dinamika proizvodnje, dodata še kriterija količina proizvodnje v višini 50% in variabilni stroški.

Odbor je sklenil, da se za november v pripravi MO pri obračunu ne upošteva kriterij dinamika proizvodnje, ker livarna ni pravo-

časno dobavila količine surovcev.

Odbor se je seznanil z zahtevo priprave dela MO glede črtanja kriterija dinamika proizvodnje in sprejel sklep, da dinamika proizvodnje ostane, strokovni team pa naj prouči možnost, da se kriterij dinamika proizvodnje upošteva tudi pri tistih obratovodjih in delovodjih, ki imajo vpliv na dinamiko proizvodnje.

4. V zvezi z dopolnitvijo kriterijev za zmanjšanje ali črtanje odbitkov za administrativne in strokovne delavce je odbor sklenil:

1. Kriterij za zmanjšanje ali črtanje odbitka zaradi manjkajoče prakse se ne spremeni.

2. Kriterij za zmanjšanje ali črtanje odbitka zaradi prenizke izobrazbe se dopolni z naslednjimi določili:

— za delavce na vodilnih delovnih mestih, ki so podvrženi re-

elekciji, se odbitek zaradi prenizke izobrazbe in prakse ne upošteva;

— za vodstvene delavce (obratovodje, šefi služb in vodje oddelkov v okviru sektorjev) lahko odbor za kadrovske socialne zadeve, če je ocena njihovega dela pozitivna, odbitek zmanjša ali črta pri naslednjih pogojih:

a) če je dejanska izobrazba za eno stopnjo nižja od zahtevane se lahko odbitek zmanjša ali črta po delovnem mestu;

b) če je dejanska izobrazba za 4 letih zaposlitve na vodstvenem dve stopnji nižja od zahtevane, se lahko odbitek

— zmanjša za polovico po 4 letih zaposlitve na vodstvenem delovnem mestu;

— v celoti črta po 8 letih zaposlitve na vodstvenem delovnem mestu.

3. Odbor zadoljuje kadrovske splošni sektor, da do prihodnje seje pripravi kompletno problema-

tiko glede odbitkov na izobrazbo tudi za ostale kategorije zaposlenih.

Pri tem pa odbor poudarja, da so prerangiranja za vodilna delovna mesta posledica novih zadolžitvev, ki izhajajo iz nove organiziranosti v smislu ustavnih dopolnil. Ta prerangiranja ne morejo biti razlog za eventualne zahteve po prerangiranju ostalih delovnih mest.

V zvezi z rangiranjem vodilnih delovnih mest je odbor sklenil, da se nove ocene za vodilna delovna mesta upoštevajo pri obračunu OD od 1. 7. 1974 dalje, to je od dokončnega formiranja sedanje samoupravne organiziranosti. Za vodilne delavce, ki so bili imenovani po 1. 7. 1974 se osebni dohodki po novih ocenah obračunavajo od dneva imenovanja.

6. Potrdil je Prilnik o dodatkih za delovne izkušnje in neprekinjeno zaposlitev v Železarni Store, ki velja od 11. 1. 1975.

KOMISIJA ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA TOZD 117. PANOGE

5. seja, 29. januarja 1975.

1. Komisija je potrdila sklepe 4. seje.

2. Prošnji tovariša Ferme Jakoba iz Livarne I za uvrstitev v rang »starejši specialist« se ne ugodi iz razloga, ker ni prostega delovnega mesta in tudi zato, ker ne izpolnjuje osnovnih pogojev, ki se zahtevajo za to delovno mesto.

Pri napredovanju na to delovno mesto se upošteva način, ki je določen v aktu o kategorizaciji delovnih mest.

3. Komisija se je seznanila z informacijo, da je tovariš Majkovič Hilmo dne 21. januarja 1975 samovoljno zapustil delo in potrdila prenehanje lastnosti delavca v združenem delu.

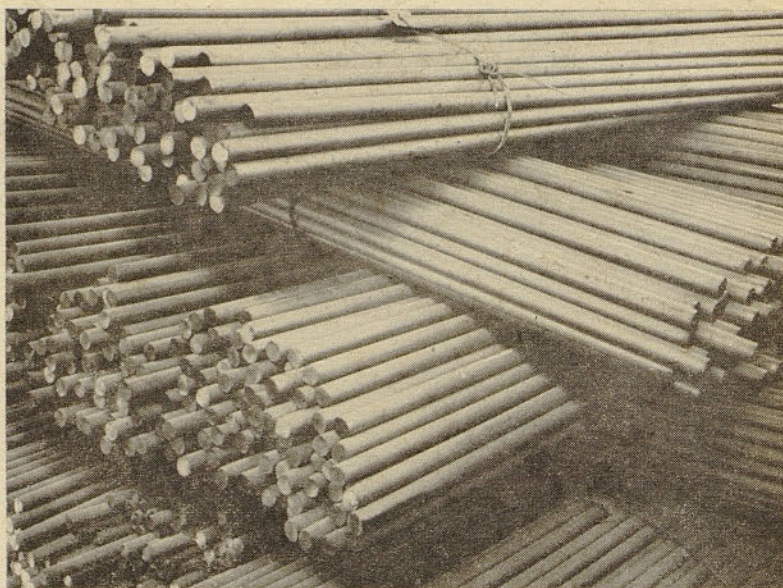
4. V zvezi z odpovedjo medsebojnega razmerja tovariša Hartman Antona iz obdelovalnice litine, ki prosi za skrajšan odpovedni rok, je komisija zadolžila tovariša Plazarja, da se skuša z njim pogovoriti in mu nakaže perspektivne potrebe v podjetju z ozirom na to, da je »pred vrati« tovarna traktorjev. V primeru, da bi zaradi šolanja prosil za enozmenskno delo, se mu tudi to ugo-

di. V kolikor pa tovariš Hartman na to ne pristane, se mu upošteva dvomesečni odpovedni rok.

5. Na podlagi odločb je komisija potrdila prenehanje lastnosti delavca v združenem delu naslednjim tovarišem:

Horak Alojzu iz livarne valjev, Cene Vladimirju iz obdelovalnice valjev, Zlof Marjanu iz livarne sive litine, Znidarec Viktorju iz livarne valjev, Heka Đuru iz livarne II, Krpež Antonu iz livarne valjev, Radmanovič Draganu iz livarne II, Mirkovič Jablanu iz livarne I, Varjančič Dragutinu iz livarne sive litine.

6. Sklep 3. seje komisije za medsebojna razmerja TOZD proizvodnja 117. panoge se dopolni in sicer, da se tovarišica Jazbinšek Marija sprejme v medsebojno razmerje kot administrativna delavka v livarni I in se pripravlja za delovno mesto »referent za obračun proizvodnje«. V tem času se za obračun osebnih dohodkov upošteva povprečni OD kot ostali administrativni kadri v TOZD. Napreduje lahko le na predlog vodje obrata, v nobenem primeru pa ne prej, dokler ne dokonča šole.

Jeklo iz nove valjarne — pripravljeno za odpremo

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

KOMISIJA TOZD 117. PANOG SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

3. seja, 30. januarja 1975.
1. Komisija je potrdila sklepe prejšnje seje.

2. Obravnavala pa je tudi poročilo, ki ga je na podlagi sklepov komisije posredovala merilna služba o problematiki vzdrževanja obdelovalnih strojev v obratu MO in ob tem sklenil:

— Ze dalj časa pokvarjene stroje je potrebno takoj usposobiti, da bo izpad proizvodnje čim manjši. Nadaljnje eksperimentiranje na teh strojih postaja sicer predrag.

— Merilna služba naj nadaljuje z usposabljanjem kadrov, dobavo rezervnih delov in opreme tako, kot so nakazali v poročilu.

3. Komisiji je bila posredovana pritožba delovne skupine v talilnici livarne II in jo je predsednik, tovariš Stokavnik na seji v celoti prebral.

Po razpravi je komisija za posamezne točke predlagala naslednje zadolžitve:

— Komisija za gospodarjenje in varstvo pri delu v TOZD proiz-

vodnja 117. panoge naj zadevo razišče in v zvezi s tem detaljno poroča komisiji SDK in DS TOZD o dosedanjih ukrepih obratovodstva in vodstva TOZD in kakšni ukrepi se predvidevajo za rešitev omenjenih težav.

— Komisija zadoljuje obratovodstvo livarne II in vodstvo TOZD, da odgovori oziroma pojasni vsako točko posebej. Komisija meni, da tudi take in podobne malenkosti lahko vplivajo na slabe rezultate poslovanja v tej TOZD.

— Kadrovsko-spolni sektor — oddelek za nagrajevanje pa je komisija zadolžila, da prouči možnost nagrajevanja delavcev v talilnici, kot je predlagala delovna skupina.

4. Ob koncu so člani komisije razpravljali o izobraževanju članov komisije SDK in poudarili, da bi bilo potrebno misliti na samoupravno izobraževanje ostalih članov, ne samo predsednika komisije.

EKONOMSKO-GOSPODARSKI ODBOR

16. seja, 7. februarja 1975.
1. Odbor je potrdil sklepe zadnje seje in ugotovil, da so bili na 15. seji neopravičeno odsotni naslednji člani: Fanika Irgolič, Jože Povalej, Ivan Gračner in Rudi Stante.

Ob pregledu realizacije sklepov je vodja TOZD GKSG tovariš Arzenšek seznanil odbor s tem, da predlog novega pravilnika o kreditiranju stanovanjske izgradnje in dodeljevanju stanovanj že pripravljajo.

2. Odbor se je seznanil z rezultati poslovanja za december 1974 in komercialnim poročilom za december 1974 ter ob tem sklenil, da je nujno potrebno pristopiti k sanaciji livarne II. EGO podpira prizadevanja v tej smeri in meni, da je potrebno z delom pričeti takoj.

3. Sprejel je operativni plan za februar 1975 in se seznanil z gospodarskim načrtom za leto 1975. Ob tem je ponovno opozoril na nujnost sanacijskega programa za livarno II. Prav tako je opozoril

predlagatelje za nadure, da utemeljitve nadur naj ne bodo zgolj formalnost.

4. Seznanil se je s predlogom investicijskega programa za izgradnjo elektro obločne peči 2, ga podprl in priporočil čimprejšnjo realizacijo.

5. Potrdil je predlagana odpisa negativnih razlik po uvoznih ključkih 1927 in 2028 v skupnem znesku 8.895 DM (več plačano kot ocarinjeno).

6. Odbor se je seznanil s pogodbo o sodelovanju z »Vozila« Nova Gorica, pozdravil je tak način dolgoročnega povezovanja s kupci in pri tem opozoril, da je potrebno vlagati maksimalne napore za to, da takšnih oblik povezovanja ne prekinemo.

7. Odobril je petmesečno prakso ing. Manojlovič Gojku v SSSR in sicer od 15. maja do 15. septembra 1975.

8. Seznanil se je s potnim poročilom Voje Tugomerja, ing. Plevnika in ing. Pišek Alojza s potovanja v Trst.

Vprašanje v zvezi z beneficirano delovno dobo so postavili tudi sodelavci iz delovne skupine III. izmene aglomeracije. Vsa ta vprašanja so bila posredovana kadrovsko splošnemu sektorju.

Delovni skupini progna in adjuštaža I iz valjarne II pa imata pripombe glede družbene prehrane. Menita, da je malica enolična in

da so salame dražje kot v trgovini. Mnenje je bilo posredovano vodstvu TOZD DPG.

In še to: žal moramo ugotoviti, da na vprašanja delovnih skupin v zvezi z avtobusnimi prevozi kadrovsko splošni sektor še vedno ni odgovoril.

Zdravko Ivačić

Samoupravne novice

Stanovanja in strokovnjaki

OBSTOPANJ OD DOGOVORJENIH NAČEL NE BO

Stanovanjska komisija je bila na zadnji seji v lanskem letu postavljena pred težko odločitev: razpravljati bi morala in pripraviti predlog za kadrovsko socialni odbor v zvezi z rezervacijo 21 stanovanj za strokovnjake.

Ker v dosedanjih praksi tako množičnih rezervacij, opremljenih s pomanjkljivimi obrazložitvami, še ni bilo in, ker tudi družbeno politične organizacije niso podale svojega mnenja, je komisija odločila: o vsem tem naj odločijo delavski sveti TOZD.

Razprave na DS TOZD so se pričele; sicer so vsi ugotavljali, da gre za delitev mimo poznanih kriterijev, vendar se je zataknilo šele na delavskih svetih tistih TOZD, ki so imele v predlogu predvidenih manj stanovanj. Tako je tak način razdeljevanja odločno zavrnili DS TOZD ViT, pozneje pa sta se tem stališčem pridružila še DS TOZD proizvodnja 117. panoge in GKSG.

Po vsej tej burni razpravi pa so se le pojavila stališča družbeno političnih organizacij. Škoda je, da so prispela tako pozno, prizna-

ti pa moramo, da so jasna in odločna: sklicujoč se na resolucijo X. kongresa ZKJ in določila Samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo Železarno Štore navajajo vrsto argumentov proti predlagani listi rezervacij. Poleg tega so v teh stališčih tudi tile konkretni predlogi:

— Stanovanja se razdelijo po obstoječem pravilniku in točkovnem sistemu

— Delitev stanovanj je izvršiti v skladu z našim samoupravnim sporazumom, ki bazira na notno dogovorjeni politiki pridobivanja in delitve stanovanj

— Strokovnjake lahko pojmuje mo le na ključnih mestih deficitarnih dejavnosti

— Rezervacija za strokovnjake je lahko minimalna, ostali uveljavljajo svoje pravice enakopravno in v skladu s pravilnikom

— Politične organizacije menijo, da menjava stanovanj, kjer gre zgolj za preseljevanje iz starega v novejšo stanovanje in ni bistvenih sprememb stanovanjskih pogojev, ni sprejemljiva.

Zdravko Ivačić

25 let samoupravljanja v jeseniški železarni

Z razširjeno sejo delavskega sveta temeljne organizacije združenega dela so jeseniški železarji proslavili 29. januarja 25-letnico delavskega samoupravljanja. Orisali so dolgo, uspešno prehojeno pot, na katero so stopili med prvimi našimi podjetji. Spomnili so še težav, ki jih je bilo treba premagati v času, ko je bilo treba reševati zapletene gospodarsko-mobilizacijske naloge, ko je bilo treba vztrajati na zastavljeni poti, kljub oviram zaradi pomanjkanja surovin in težkih delovnih pogojev. Treba je bilo dvigati življenjsko raven delavcev, skrbeti za vzgojo kadrov, za dvig storilnosti, boriti se proti razpisništvu in mnogim socializmu tujim pojavom. Jeseniški železarji so vztrajali in s svojim revolucionarnim značajem organizirali borbo proti vsem subjektivnim težavam, ki jih ni bilo malo, saj je bilo mnogo nasprotnikov naprednih sil in malodušnežev. Mnogo teh nalog je še danes aktualnih, le da so bile

takrat te naloge še težavnejše.

Samoupravljanje v jeseniškem železarskem kolektivu ni čakalo v brezdelju novih oblik in možnosti. Izpopolnjena oblika samoupravljanja je že postala zelo učinkovita. Tudi nova oblika sestanja in razpravljanja po delovnih skupinah je uspela. Tako je samoupravljanje kar najbolj približno neposrednemu proizvajalcu. Zavedajo pa se, da je to novo obdobje v razvoju samoupravljanja in bo treba še mnogo vztrajnega dela, v težnji za dosego dobrega in uspešnega delovanja, za zagotovitev popolne svobode ustvarjanja in gospodarjenja, za popolno odstranitev vseh ovir, ki jim stojijo na poti k večjemu zadovoljstvu, k višjemu življenjskemu standardu, k vse boljši prihodnosti njih in njihovih mlajših generacij.

Ko slavijo veliko prelomnico v njihovem železarskem življenju in prizadevanjih za boljše gospodarjenje, jim tudi mi iskreno čestitamo k doseženim uspehom.

IZ DELOVNIH SKUPIN

Delovne skupine so prejele drugo samoupravni »paket« — prvi v tem letu. V njem predstavlja jedro vsekakor gospodarski načrt za leto 1975. Manjkajoči izračuni za ta pomembni dokument so bili narajeni, tako da se je temeljita razprava lahko pričela. Pri uvodnih točkah in KO DO se je pojavilo veliko vprašanj, zato je prišlo naprej do usklajevalnega postopka.

Ob zaključku redakcije razprava o gospodarskem načrtu še ni zaključena, a lahko kljub temu ugotovimo, da so delovne skupine doumele pomembnost tega dokumenta; skorajda ni skupine, ki ne bi zapisala svojih pripomb ali vprašanj.

VPRAŠANJA DELOVNIH SKUPIN

Delovne skupine iz prometa so na sestanku 5. februarja postavile naslednje vprašanje:

»Delovne skupine zahtevajo, da se prizna tudi našim strojevodjem in žerjavovodjem parnega tirnega žerjava beneficirana delovna doba, kot jo imajo delavci te stroke na JZ«.

Skupina »Gorišek« — elektroplavž pa želi odgovor na takle predlog:

»Delovna skupina predlaga, da se ponovno pregleda delovno mesto žerjavovodje pečne hale glede beneficirane delovne dobe. Na tem delovnem mestu žerjavovodje tudi nimajo enakega števila točk«.

Modernizacija kemijsko analitske kontrole železnih talin

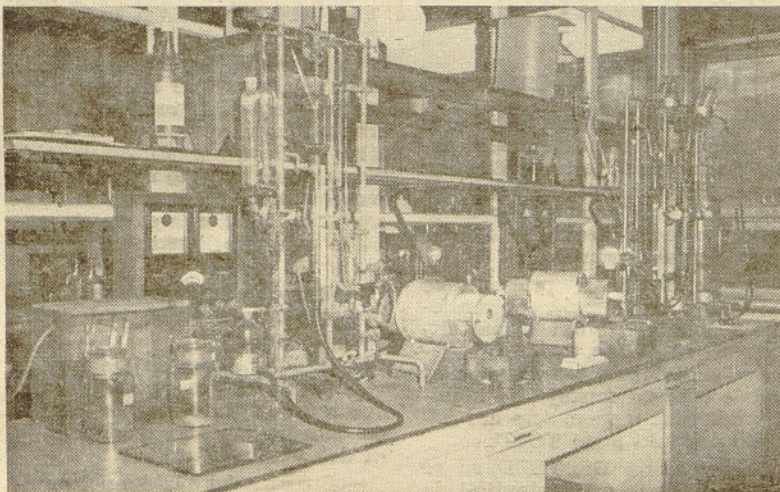
V letu 1973 je delavski svet Železarne Štore sprejel sklep, da se za hitro in točno kemijsko analitsko kontrolo železnih talin nabavi Quantovac.

Poznano je, da za doseganje čim večje sigurnosti v sestavi železne taline, bodisi pri proizvodnji jekla ali litine odvezemamo iz peči v določenih časovnih intervalih vzorce in jih analiziramo. Kemijski elementi, ki nas pri tem zanimajo so pri posameznih tehnoloških postopkih različni tako po vrsti kot po koncentraciji.

Neodvisno od tehnološkega postopka in določenih elementov pa zahtevamo od analize brezhibno natančnost in predvsem čim krajši čas analize, da lahko na njeni

osnovi tehnolog ugotovi stanje potekajočih reakcij in tako usmeri nadaljnji proces in krajša čas proizvodnje.

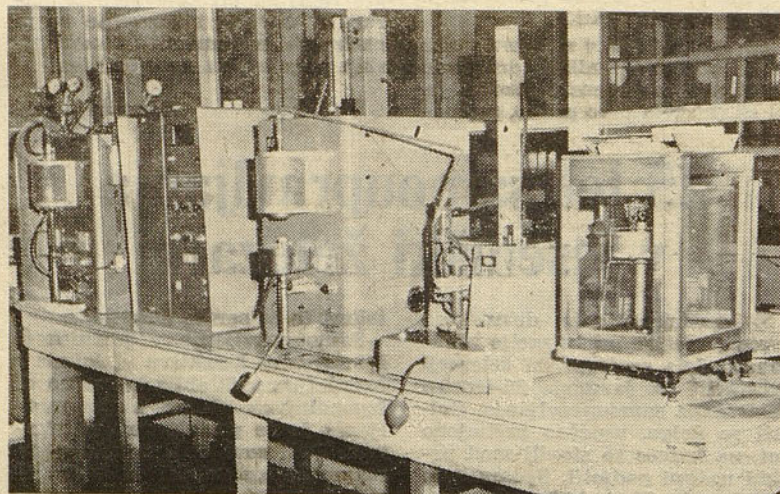
Tě naloge so postavljene pred kemika analitika. Kemik — analitik poskuša ob pomanjkanju laboratorijske opreme spopolnjevati »klasične« analitske postopke. Čeprav se pri tem dajo pripraviti določene poenostavitve za skrajšanje časa analize nas ta pot ne pripelje do rešitve postavljenih zahtev.

Klasični aparati za določanje ogljika in žvepla

Korak naprej nas pripeljejo novi fizikalno kemijski postopki analize. Namesto tehtanja reakcijskih produktov merimo dolo-

čene fizikalne količine kot so: ekstinkcija, potencial, prevodnost itd.

Avtomatski aparat za določanje ogljika in žvepla

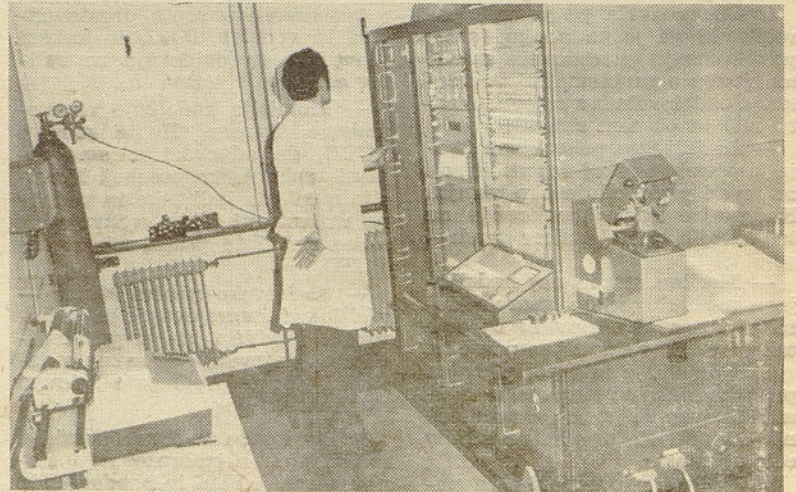
S temi postopki v veliki meri izključimo človeški faktor, toda še vedno ne zadostujejo za odločujoči vpliv na vodenje talilnega procesa. To se je doseglo šele z uvedbo SPEKTRALNE ANALIZE. Del spektralne analize je SPEKTROKEMIJA; to se pravi, da analiziramo materijo tako, da analiziramo optično sevanje te materije. Najmodernejši aparat za tovrstno analizo je QUANTOVAC.

Quantometer čela na sledečem principu: s pomočjo visoke nape-

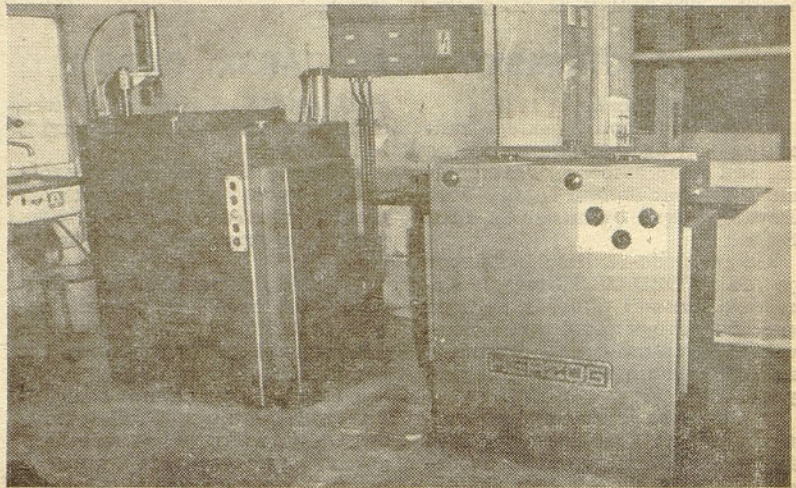
tosti med dvema elektrodama, od katerih je ena elektroda preiskovani vzorec, vzbudimo izvor svetlobe. To svetlobo razdelimo s pomočjo mrežice ali prizme na spektralne črte posameznih elementov. Svetloba posameznih spektralnih črt vzbudi v fotocelkah električno energijo. Ta fotoelektrični tok je sorazmeren svetlobi, ki ga je vzbudila. S tem tokom se polnijo kondenzatorji in končno se izmeri in spremeni v koncentracijo elementa.

V Železarni Štore smo se odločili, da nabavimo Quantometer firme DAR (APPLIED RESEARCH LABORATORIES).

Vzorce, ki jih želimo analizirati na Quantometru moramo posebej pripraviti. V ta namen služijo posebni stroji za rezanje in brušenje.

QUANTOVAC 51.000 ARL

Stroji za pripravo vzorcev za Quantovac

Na našem Quantometru je možno sedaj določiti elemente: C, Si, Mn, P, S, Cr, Ni, Mo, Mg, Ti, Sn, As, Pb. Čas analize je izredno kratek saj poteče od trenutka vložitve vzorca v Quantometer pa do odčitavanja električnih signalov le 36 sekund. Določen čas se porabi za odčitavanje rezultatov iz tabel, ki pa ne presega 3 minut.

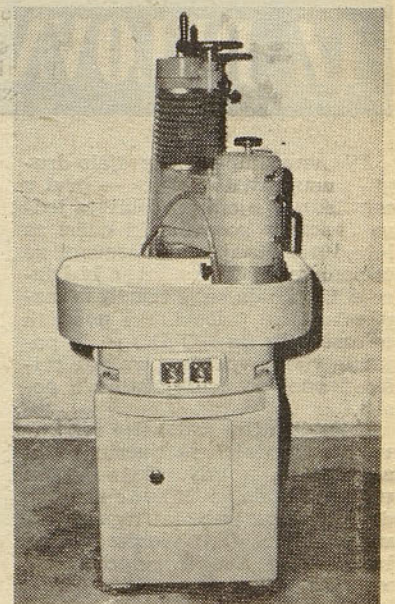
Torej najbolj pogosta analiza na: C, Si, Mn, P, S je gotova v 216 sekundah. Dober laborant z izredno rutino bi za takšno analizo rabil eno uro. Samo določanje arzena pa zahteva npr. tri ure.

Quantometer se da z ozirom na potrebe izpopolniti. Nikakor ne smemo misliti da je možno določiti le elemente, ki smo jih našli, ampak je možno vgraditi po potrebi še sprejemne sisteme za druge elemente. Poleg tega pa je možno z nadaljnjo investicijo obstoječi Quantometer izpolniti do popolne avtomatizacije z direktnim odčitavanjem rezultatov.

Pri nadaljnjem razvoju kemijsko analitske kontrole železnih talin bo v prvi vrsti potrebno poskrbeti za hiter transport vzorcev taline v kemijski laboratorij s cevnimi poštamami iz livarne II, livarne I in plavža.

Ob zaključku te informacije o novi laboratorijski opremi ocenjujemo, da je to izredno uspešna in gospodarna investicija ter pričakujemo nadaljnje razumevanje pri investiranju v laboratorijsko opremo.

S. A.

Vpliv Železarne Štore na onesnaženje okolja

Velika večina procesov, ki se odvijajo v proizvodnji Železarne Štore, prispevajo svoj delež k splošnemu onesnaženju okolja. Z razširitvijo železarne in razvojem tehnologije so naraščale količine škodljivih odpadnih snovi, s tem pa tudi potrebe po uspešnem reševanju problematike onesnaženja okolja. Podobno kot v ostalih slovenskih železarnah je bila poverjena skrb za varstvo okolja tudi v Železarni Štore energetikom, medtem ko je skrb za varstvo na delovnem mestu pred škodljivimi snovmi naloga službe varstva pri delu.

Odpadne vode:

Najbolj je vidno v Železarni Štore uspešno reševanje problematike onesnaževanja okolja pri odpadnih vodah. Hkrati z razširitvijo železarne se je pričelo v letih 1963—1966 tudi ugotavljanje izvorov, količine in sestave odpadnih voda za elektroplavž, valjarno I in projektirano novo valjarno. Izdelan je bil tudi projekt čistilne naprave za te odpadne vode, ki pa ni bil realiziran, ker so se takrat pojavljale nove tehnologije čiščenja voda.

V letu 1972 je Železarna Štore zgradila ustrezno čistilno napravo za čiščenje škajne vode iz valjarne II, ki vsebuje od 140 do 500 mg/l grobo in fino dispergirane škaje. Čistilna naprava deluje neprekinjeno s kapaciteto 400 m³/h. S pričetkom obratovanja elektrojeklarne, pa je bilo potrebno obstoječo čistilno napravo dopolniti in dograditi zbiralni bazen za škajno vodo iz kontinuirne naprave za litje jekla. Za čiščenje mehčane hladilne vode je julija 1973 pričela obratovati druga čistilna naprava s kapaciteto 75 m³/h. V tokokrog ostale industrijske vode za hlajenje pa so vgrajeni mehanski filtri.

V skladu z dogovorom z glavnim republiškim vodnogospodarskim inšpektorjem je Železarna Štore dolžna v letu 1975 aktivizirati čistilno napravo za odpadno vodo s področja Štore I. Zgrajena bo naprava s kapaciteto 500 m³/h, ki bo delovala enako kot čistilna naprava v Štorah II, t. j. na osnovi flokulacije in bo uvozni del dobavljen od iste firme.

Poseben problem predstavlja delovna mesta, na katerih je možen izpust mazuta, katrana in mazalnih olj v kanalizacijo. Na vseh teh mestih morajo biti v skladu s predpisi, vgrajeni separatorji, ki izločijo škodljive primese od vode, ki se nato steka v kanalizacijo. Doslej smo uspeli vgraditi separatorje izza obeh kompresorskih postaj in vseh uporabljenih mazuta, razen livarne I. Za vsa ta mesta se vodijo obratni dnevniki o obratovanju in vzdrževanju separatorjev, ki so prepisani s posebnim poslovnikom.

Emisija v ozračje

Po mnenju tujih ekologov je mnogo bolj nevarno izpuščanje škodljivih snovi (emisija) v ozračje, kot pa izpuščanje škodljivi-

mazuta, bi npr. v letu 1972 dodatno emitirali 98,6 ton SO₂, kar bi predstavljalo dodatnih 21% sicer emitiranega SO₂. Posledica uvedbe tekočega plina je bilo upadanje porabe generatorskega plina, ki se je ustalila le še pri kurjenju SM peči v jeklarni in manjše dogrevalne peči v stari valjarni. V perspektivnem razvoju podjetja je predvidena ustavitvev SM peči v letu 1977 in s tem tudi obratovanja zadnjih dveh generatorjev.

Uspešno zmanjšanje emisije je bilo doseženo tudi z uvedbo plinastega goriva v kupolke kot substitucija trdnega goriva.

Z lastno izboljšavo smo uspeli nadomestiti 1/3 koks, s tem smo dosegli za 1/3 manjšo emisijo SO₂ in za 50% manjšo emisijo prahu najfinejše frakcije, ki jo je najtežje izločiti. Tako je možno očistiti dimne pline iz kupolke s sorazmerno enostavno in ceneno vodno prho, ki je že instalirana na kupolkah v livarni I in zadošča predlagani vrednosti emisije trdnih delcev.

V letih 1971—1972 so bile opravljene meritve na karakterističnih izvorih emisij. Dobljeni rezultati so obdelani v študiji: »Ugotavljanje škodljivih emisij v metalurški industriji Slovenije«. Študija podaja zelo izčrpno analizo izvorov, količin, sestave in širjenja emisij v atmosferi. Iz študije je razvidno, da je emisija SO₂ iz Železarne Štore najmanjša v primerjavi z ostalimi metalurškimi podjetji v Sloveniji (tabela 66 iz študije):

Letna količina SO₂ iz goriv:

Železarna Štore	
premog	145.289 kg SO ₂
generator. plin	125.102 kg SO ₂
meš. za sintranje	87.379 kg SO ₂
koks	54.609 kg SO ₂
mazut	53.482 kg SO ₂

Letno 465.927 kg SO₂

Primerjava:

Železarna Jesenice	3.883,7 t SO ₂ /leto
Železarna Ravne	1.169,5 t SO ₂ /leto
Ruše	594,7 t SO ₂ /leto

Večji problem v metalurški industriji kot emisija SO₂ predstavlja emisija trdnih delcev — prah. Največje koncentracije trdnih delcev so v dimnih plinih kupolk (povprečno 1916 mg/Nm³) in SM peči v jeklarni (povprečno 835,6 mg/Nm³).

Na podlagi študije »Ugotavljanje škodljivih emisij v metalurški industriji Slovenije« je strokovni team v Železarni Štore izdelal predlog ukrepov za zmanjšanje emisij na higiensko toleranco, ki jo je predlagal Metalurški inštitut v Ljubljani.

Po tem predlogu je potrebno montirati le vodno prho na kupolke II in vgraditi odpraševalno napravo za novozgrajeno elektropeč v jeklarni II. Za SM peči je Metalurški inštitut predlagal, da je potrebno v roku 10 let montirati odpraševalne naprave.

Istočasno z ugotavljanjem emisij se je raziskovalo razširjanje emisij v atmosferi v odvisnosti od meteoroloških in ekoloških

pogojev. Zato sta bili postavljeni dve opazovalni postaji, in sicer zahodna postaja (W) Teharje — Mlinarjev Janez in vzhodna postaja Štore — h. št. 25.

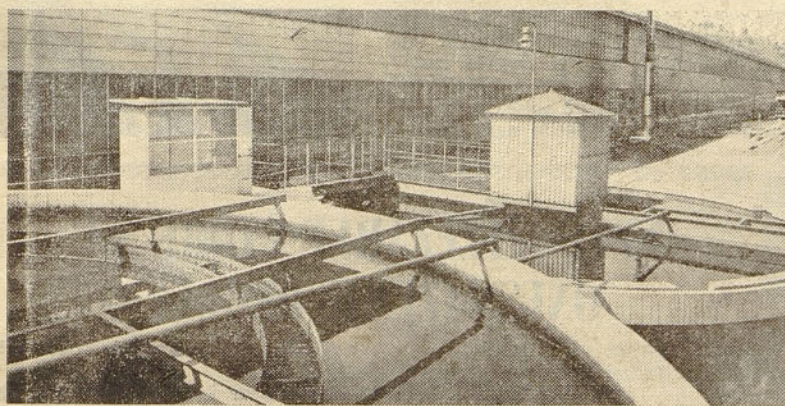
Emisija SO₂:

Zelo veliko število dni z vetrom pod 0,5 m/sek. (460%) je za prirodno čiščenje ozračja na področju Štor zelo neugodno. Iz topografije izhaja glavna smer vetrov, t. j. vzdolž doline. Neugodno vpliva na otekanje onesnaženega ozračja dejstvo, da je 2-krat toliko zahodnih vetrov (213%) kot vzhodnih (101%), ki tudi močno poveča vpliv onesnažene Celjske kotline.

V bližini Štor je nekaj čez 5000 prebivalcev z malo manj kot 1600 gospodinjstvi. Po znanem računanju letne porabe goriv in gorljivega žvepla v gorivu, dobimo 400 t letno emitiranega SO₂, t. j. za ca. 70 t letno manj od celokupne emitirane količine SO₂ v Železarni Štore.

Koncentracije SO₂ so od vseh sodelujočih podjetij največje in dosežejo na zahodni postaji (Teharje) skoraj 0,6 mg SO₂/m³. Vrednosti na vzhodni postaji (Štore št. 25) so malo manjše, kljub premoči zahodnih vetrov in velikemu % tišine (hitrost vetra manj od 0,5 m/sek). Če dobljene količine primerjamo s celotno skupno emisijo Železarne Štore in bližnjih naselij, pride mo do zaključka, da priteka SO₂ tudi iz Celjske kotline. Letno povprečje koncentracij SO₂ je preko higienskih toleranc (0,18 mg na m³), predvsem na račun visokih vrednosti na zahodni postaji (0,222 mg/m³), ki ima v vseh letnih časih vrednosti preko MIK razen poleti. Vrednosti na vzhodni postaji presegajo MIK za SO₂ le spomladi (0,247 mg/m³). MIK je najvišja dovoljena koncentracija nečistoč in znaša 0,15 mg SO₂/m³.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Pogled na bazene čistilne naprave ob novi valjarni

Glavna značilnost oskrbe z industrijsko vodo v novem delu železarne — Štore II je ponovna uporaba očiščene industrijske vode. Na ta način je potrebno v sistem oskrbe dovajati le del (10 do 20%) sveže vode iz Voglajne, kar se med drugim odraža tudi v tem, da je potrebno plačati le vodni prispevek za uporabljeno svežo vodo, ki bi bil v primeru, da ne bi ponovno uporabili očiščene vode ca. 4-krat večji. Z večkratno ponovno uporabo hladilne vode pa naraste temperatura vode tudi do 60° C in več in je zato potrebno vodo hladiti. Temu namenu služita dva hladilnika, ki sta bila leta 1974 postavljena na rezervoarju v hribu nad livarno II.

Zaradi različne dejavnosti v starem delu Železarne Štore I, delno zastarelih naprav, je problem čiščenja odpadnih voda s tega področja bolj zapleten.

vih snovi z odpadno vodo. Trditvev bazira na nekontroliranem razširjanju emisije v ozračju zaradi menjajočih se meteoroloških razmer ob izvoru emisije. Problematika reševanja škodljivih emisij v ozračju zajema naslednja področja: kvalitativen in kvantitativen opis virov emisij, ugotavljanje vzrokov, vrste in količine nečistoč v ozračju, raziskave razširjanja nečistoč v odvisnosti od meteoroloških in ekoloških razmer, razvoj in izboljšava tehnoloških postopkov za zmanjšanje emisij, odpraševanje in čiščenje dimnih plinov itd.

Najbolj uspešen in daljnosežen korak pri zmanjšanju emisije škodljivih snovi v ozračje, je bila odločitev, da se pri razširitvi železarne porajajoči energetski primanjkljaj reši z uvedbo tekočega plina.

Ce bi se v odločilnem trenutku odločili za povečano porabo

Kanada. — Uporabili so (Steel Company of Canada) nov način zaščite proti prahu v koksarni. Zaradi dolžine naprav (prek 400 m) se niso obnesle filtrirne vreče. Po novem postopku dodajajo na kritičnih mestih s curkom kemično sredstvo, ki aglomerira prah v dovolj velike delce, da ne lebdi več v zraku, temveč se posedajo v posebnih bunkerjih.

Spanija. — V Barceloni nameravajo graditi napravo za direktno redukcijo jekla z letno kapaciteto 300.000 t.

ZRN. — Zvezna vlada financira raziskovalni projekt iz področja mehanske obdelave, pri katerem sodeluje sedem nemških visokih šol. Cilj projekta je ugotoviti na podlagi 28 parametrov, kakšne so možnosti znižanja stroškov mehanske obdelave in izboljšanja kvalitete površine.

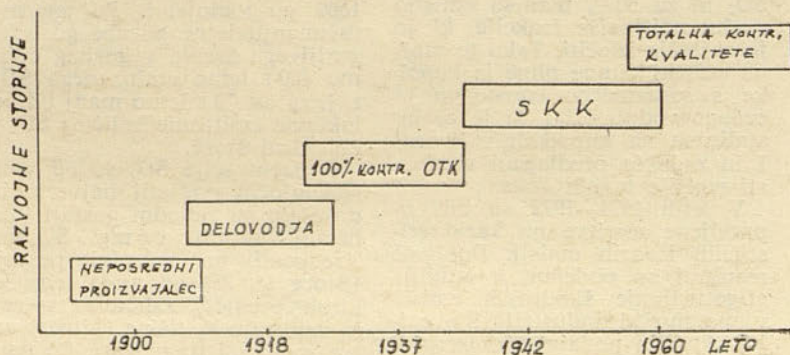
Egipt. — SSSR je ponudila Egiptu soudeležbo na osnovi skupnega vlaganja pri gradnji železarne v Aleksandriji z letno kapaciteto 3 milijone ton.

Statistična kontrola kvalitete pri nas

Nekateri pojavi so nas privedli do tega, da smo začeli razmišljati o upravičenosti poizkusa uporabe novih preprostih in sodobnih metod za odkrivanje in analizo napak naših proizvodov. Gre za uvedbo metod statistične kontrole kot višje stopnje v procesu tehnične kontrole.

Stremjenja za doseganje dobre kvalitete so enako stara kot najbolj preprosta oblika proizvodnje same, kar ni potrebno posebej omenjati. Z modernizacijo proizvodnih sredstev, jačanjem proizvodnih sil, se krepi in spreminja tudi sistem kontrole kvalitete.

Dr. Feingebaum, tvorec koncepcije totalne kontrole kvalitete je slikovito prikazal razvojne stopnje kontrole kvalitete.

Če poskušamo primerjati stopnjo naše kontrole kvalitete v naših obratih, bomo videli, da smo v tem pogledu ponekod še vedno na razvojni stopnji časa med obema vojnama. To se seveda slabo odraža na sodobno proizvodnjo in tehnologijo, kar včasih celo zavira nadaljnji razvoj obratov. Če po shemi analiziramo vsako fazo razvoja kontrole, pridemo do naslednjih zaključkov:

Na začetku tega stoletja je veljalo pravilo, da je delavec sam odgovoren za kvaliteto proizvodov, kar pomeni, da je bil istočasno sebi kontrolor. Celoten razvoj gospodarstva v prvih desetletjih tega stoletja je privedel do sprememb v odnosih na ravni podjetja. Delavec je bil prisiljen proizvajati vse več, kar je imelo za posledico slabšanje kvalitete, ker hitrejši proces proizvodnje delavcu ni dovoljeval, istočasno kontrolirati svojih proizvodov. Kontrolo je prevzel delovodja.

Hiter razvoj in nadaljnja ekspanzija gospodarstva po prvi svetovni vojni, zlasti pospešena izvedba tehnologije in pojava proizvodov sestavljenih iz velikega števila delov, izdelanih na različnih mestih v eni ali več tovarnah, je zahteval posebno službo za sprejem proizvodov, oziroma njihovo pošiljanje na trg. Delovodja je izgubil vlogo kontrolorja. Prišlo je do spoznanja, da je potrebno vsak proizvod stoddostno pregledati, da bi bilo tako preprečeno pošiljanje slabih proizvodov na trg. V teh pogojih je nastala nova organizacijska enota:

ODDELEK TEHNIČNE KONTROLE — OTK, čigar osebje je odgovorno za izločanje proizvodov slabe kvalitete in pošiljanje na trg samo dobre proizvode.

Danes je potrebno analizirati proces proizvodnje in izvajati korekcije še v teku izdelave serije. To nam omogočajo nove metode

kontrole kvalitete. Statistične metode so se uveljavile zaradi nekaterih specifičnih momentov, ki splošno karakterizirajo ponovitev enakih (podobnih) operacij. Pri serijski proizvodnji se ponovitev operacij zgodi na širši skali skoraj dobesedno, ker si prizadevamo obdržati tehnološki proces takšen, kot smo ga zastavili.

Če opazujemo na nekem proizvodu eno lastnost ali določeno dimenzijo, bomo v veliki večini primerov ugotovili, da rezultati niso razpršeni, temveč povezani, to pomeni, da dobimo minimalno in maksimalno vrednost. Ostali rezultati pa so razporejeni znotraj teh končnih vrednosti na način, ki že daje dovolj možnosti za analizo. Vsi ti rezultati so odvisni od

posameznih faktorjev. Razumljivo je, da vse te faktorje pogosto človek ne more niti naštetih, kot so: tehnološki, človeški in drugi. Nekatere bomo dobro spoznali, nekatere samo delno, nekatere pa sploh ne. Skupni vpliv vseh teh faktorjev se odraža za to, kot čista slučajnost, kar je splošen predmet proučevanja matematične statistike. Pri fazah proizvodnje, na katere ima človek velik vpliv, so pogoji v veliki večini primerov podobni ali vsaj približno enaki, čeprav so odstopanja večja kot pri avtomatskem upravljanju ravno zaradi večjega vpliva posebnih specifičnih faktorjev, kot so: utrujenost, delovni elan, trenutni klimatski pogoji itd. Da ne bi napačno razumeli: statistična kontrola ne želi odpravljati slučajnih faktorjev, ki vplivajo na proizvodnjo. Nasprotno. Prav v trenutku, ko odstranimo vse neslučajne faktorje, bomo mislili, da smo dosegli za obstoječe pogoje tehnični in tehnološki optimum.

Ni nam potrebno imeti velikega števila podatkov, da bi s primerno metodo določili, če se je v sistemu proizvodnje pojavil ali pa se pojavlja faktor, ki izstopa prek meja slučajnosti. Statistične metode pomagajo, da se ta faktor, ki kvari enakomernost procesa, v pravem času odkrije ter se ga takoj izloči iz sistema tistih slučajev, še preden smo v stanju to ugotoviti po navedenem postopku. Pred uvedbo metod statistične kontrole kvalitete se moramo seznaniti z njenimi bistvenimi prednostmi:

1. edini možni pristop k boljšemu spoznavanju in reševanju kvalitete je v tem, da z določeno statistično metodo zajamemo celotno stanje in njegovo gibanje ter da interveniramo samo takrat, ko za to obstoja poseben razlog. Na ta način lahko z majhnim številom podatkov dobimo veliko število ugotovitev;

2. na ustrezen način je mogoče ugotoviti, če kvaliteta zadovoljuje predpisanim normativom;

3. statistična metoda je primer-na tudi zaradi načina zajemanja podatkov. Ugotovitve dobljene s statističnimi metodami preprečujejo napačne odločitve, ker so podatki registrirani, obdelani in objektivni.

Razširjanje statistične kontrole v evropskem gospodarstvu postaja vse bolj intenzivno. Sedanjo široko uporabo teh metod karakterizira prav tako njihov intenziven

nadaljnji razvoj. Menim, da ni potrebno posebej omenjati, da v železarnah Jesenice in Ravne že dalj časa kontrolirajo svoje proizvode s statističnimi metodami.

Naša železarna je angažirala priznanega strokovnjaka, ki že dela na uvajanju metod statistične kontrole v livarni specialne litine. Naša naloga pa je, da mu vsestransko pomagamo, s ciljem za boljšo kvaliteto in ekonomičnejšo proizvodnjo.

Simović Dragan

Mgr. ALOJZ ŠTURBEJ DOKTORIRAL

V torek 12. februarja je na ljubljanski fakulteti za naravoslovje in tehnologijo zagovarjal doktorsko dizertacijo iz teme: »Študij kristalizacije mulita v manjvrednih glinah v odvisnosti od temperature, dodatkov in mineralizatorjev«. Zagovor je bil uspešen in tako smo dobili v naši sredini doktorja kemijsko-tehnoloških znanosti.

Naš skromni, a izredno študijozni sodelavec, vodja kemijskega laboratorija, doktor Alojz Šturbej je na vprašanje, kaj mu pomeni pridobitev doktorskega naziva, odgovoril prav tako skromno:

»Lahko bi rekel, da je pridobitev doktorskega naziva vnaprej postavljen cilj, ali pa je logična posledica poglobljenega študija. Dosega doktorskega naziva je samo zunanja oblika, medtem ko v bistvu v notranjosti ostanemo »večni študentje«. Razumljivo pa je, da na tej stopnji študija čutim zaradi tega priznanja zadovoljstvo, ker sem pač zaključil investicijo v samega sebe, za katero upam, da bo koristila nam vsem«.

Ob vsakodnevnih operativnih nalogah ima tak dosežek še posebno težo. Upajmo, da mu bodo sledili še drugi naši sodelavci.

Našemu sodelavcu doktorju Šturbeju iskreno čestitamo!

VPLIV ŽELEZARNE ŠTORE NA ONESNAŽENJE OKOLJA

(Nadaljevanje s 7. strani)
Emisija trdnih delcev:

Letno povprečje koncentracij trdnih delcev na zahodni in vzhodni postaji sumarno ne presegajo MIK, ki znaša 0,15 mg prahu/m³. Pozimi je tedensko povprečje skupno in posamezno prek MIK. Jeseni je preko MIK le koncentracija trdnih delcev na zahodni postaji. Maksimalne koncentracije dosežejo na obeh postajah tudi do 0,4 mg/m³.

Merilno mesto	Leto	SO ₂ v mg/m ³	Trdni delci v mg/m ³
ŠKIMC Štore	1967/1968	0,305	0,126
Gorica-Rozman, Štore	1967/1968	0,226	0,091
Cerkev-Teharje	1967/1968	0,243	0,090
W — Teharje	1971/1972	0,222	0,107
E — Štore 25	1971/1972	0,136	0,089

Nepričakovano visoko koncentracijo Pb (svinec) in Zn (cink) predvsem na zahodni postaji kažejo, da dotekajo znatne količine trdnih delcev iz Celjske kotline. Koncentracije Zn niso tako nevarne in niso nad MIK. Na žalost ni tako s Pb, pri katerem

posamezne vrednosti presegajo MIK.

Zanimiva je primerjava letnih povprečij emisije SO₂ in trdnih delcev, ki so bila ugotovljena v »Študiji« in letnih povprečij emisije SO₂ in trdnih delcev, ki jih je ugotovil Zavod za zdravstveno varstvo Maribor v analizi »Onesnaženje atmosfere mesta Celja in Štor« v letih 1967—1968:

Na osnovi zgornje kratke primerjave vrednosti emisij lahko zaključimo, da se je emisija SO₂

v tem obdobju občutno zmanjšala še posebej na vzhodnem področju Štor, da pa se je emisija trdnih delcev na zahodnem področju Štor (Teharje) precej povečala.

Dipl. inž. Viktor Logar

Proizvodnja slovenskih železarn v januarju

Letošnje leto smo dobro začeli. Po izrednih proizvodnih uspehih v zadnjih mesecih lanskega leta je obstajala bojazen, da bo januar slabši. Čeprav je manjkalo belo surovo železo in ponekod so bili na tesno s starim železom, je delovni elan iz preteklih mesecev ostal in s proizvodnjo smo lahko zadovoljni.

Proizvodnja surovega železa je bila 6% nad planom in 14% višja kot januarja lani. Čeprav smo imeli na Jesenicah nekaj težav na visokih pečeh, znaša letošnja januarska proizvodnja kar 2.157 ton več, kot je znašala lani in tudi v Železarni Štore je letošnja proizvodnja za 5% večja od lanskega leta.

Manj razveseljiv podatek je o proizvodnji surovega železa za prodajo. Zaostanek znaša skoraj 1.000 ton. Lani januarja je pa znašala blagovna proizvodnja surovega železa še daleč manj kot letošnja. Konec leta 1974 je znašal zaostanek približno 1.650 ton. Da livarnam manjka vložek je splošno znano. Z nadaljnjim zaostankom bodo imeli še več težav. Z dobrim delom elektroplavža v Štorah pa bodo nastali zaostanek lahko prav hitro nadoknadili.

Proizvodnja jekla je z doseženimi 67.269 tonami prav dobra in za 2.399 ton ali 4% večja od lanskega leta. Sicer ni nobenih izjemnih rezultatov, vendar znaša januarska proizvodnja za približno 3.270 ton več, kot je bilo mesečno povprečje lanskega leta. Pod mesečnim načrtom so ostali samo s proizvodnjo SM peči na Jesenicah. Pomanjkanje vložka jih je prisililo na začasno obratovanje s štirimi pečmi. Pri proizvodnji elektrojekla so v vseh treh železarnah izdatno nad mesečno načrtovano količino in je skupen rezultat kar za 8% nad načrtom in celo za 12% večji od lanskega leta. Proizvodnja elektropeči je pokrila zaostanek SM peči in so slovenske železarne za 1% presegle mesečno načrtovano količino. Če bo vseh 12 mesecev proizvodnja jekla na približno isti ravni, kot je dosežena v januarju, bi letos lahko celo nekaj preseglili z akcijskim programom postavljeno mejo 800.000 ton. Toliko znaša tudi naš proizvodni načrt za letošnje leto po srednjeročnem razvojnem programu 1971—1975.

Dobra proizvodnja jekla je predpogoj za dobro izpolnjevanje načrta blagovne proizvodnje. To ne velja samo za tekoči mesec temveč tudi za nekaj mesecev vnaprej. Običajno je bila januarska blagovna proizvodnja precej nižja od decembrske in je zaostajala za planom. Lani smo izpolnili samo 92% mesečnega plana. Letošnja je za 3.826 ton večja od lanske ali za celih 16%. Izvršili smo letošnji mesečni načrt s 104% in mesečni načrt so presegle vse tri železarne. Če bi ohranili enak nivo blagovne proizvodnje v vseh mesecih letošnjega leta, bi lahko preseglili letni načrt za približno 7%. Takšno pričakovanje bi bilo le precej optimistično, saj je januarska blagovna proizvodnja ena najvišjih, kar smo jih dosegli v slovenskih železarnah.

Podrobnejši pregled blagovne proizvodnje po skupinah proizvodnje ne daje tako ugodne slike, kot jo skupen rezultat. Pri

osnovni metalurški proizvodnji je skoraj povsod in v vseh treh železarnah mesečni načrt izdatno presežen. Pod mesečnim načrtom je proizvodnja polizdelkov za prodajo na Jesenicah, toplo valjano paličasto jeklo na Ravnah, srednja in tanka pločevina na Jesenicah, vlečeno jeklo v Štorah in vlečena žica na Jesenicah in Ravnah.

Proizvodnja sive litine je v Železarni Štore bolj obetavna kot je bilo to lansko leto. Pri proizvodnji kokil mesečni načrt sicer ni izvršen, količina je pa za 16% večja od proizvodnje v lanskem januarju. V strojni litini so mesečni načrt celo preseglili za 6% in pri nodularni zaostali samo za 2%. Skupno so plan sive litine izvršili z 98%.

Pri vseh proizvodih, katere uvrščamo v našo finalizacijo pa januarja ponovno zaostajamo, ponekod bolj in drugod manj, podatki pa niso ravno razveseljivi. Zdi se mi, da bo treba resneje analizirati vzroke. Na vložek se ne bo mogoče stalno zagovarjati, vsaj tam ne, kjer je vložek jeklo. Neugoden asortiment je lahko samo odraz nezadostne analize potreb trga in tega, da so v plan vnešene zmogljivosti proizvodnje, ne pa možnosti plamena. Če bi bil to samo letošnji januar, se ne bi spotikal, ker samo en mesec ne more dati prave slike. Na žalost se ista ali podobna problematika pri nekaterih proizvodih ponavlja že nekaj mesecev preteklega leta in v januarju letos nadaljuje.

Predelovalci so januarski načrt proizvodnje izvršili z 99%. Proizvodnja je za 2% večja, kot je bilo lanskega leta mesečno povprečje. Čeprav so v Plamenu izdelali za 3% več kot lani, so zaostali za 6% za mesečnim načrtom. Veriga, žična in Tovil so dosegli in preseglili mesečni plan, skupno pa zaostajajo predelovalci 18 ton za načrtovano količino. Tolikšen zaostanek ne bo težko nadoknaditi.

V Slovenskih železarnah smo letos januarja proizvedli za 15% več kot lani in mesečni načrt blagovne proizvodnje je izvršen s 104%.

Slabše kot proizvodnja se je odvijal januarski izvoz. Letošnje načrtovane naloge so dosti zahtevne, kar kaže tudi samo 57% izvršitve načrta v januarju po vrednosti in 60% po količini. Lani smo januarja izvozili okoli 6.130 ton več kot letos. Razumljivo vpliva na izvoz vrsta faktorjev in najpomembnejši je cena. Na svetovnem trgu pada konjunktura in padajo tudi izvozne cene. Lani je znašala svetovna proizvodnja jekla 710,6 milij. ton in je prvič preseгла mejo 700 milij. ton. Črnogledi napovedovalci pravijo, da se bo svetovna proizvodnja jekla letos celo znižala in da bodo morali letos omejati proizvodnjo v večini industrijsko razvitih držav. Takšno stanje pa povzroča zelo ostro konkurenco na svetovnem trgu.

in moramo s tem tudi resno računati.

Blagovna proizvodnja jugoslovanskih železarn ne zadošča za potrebe jugoslovanskega trga. Primanjkuje okoli 1,2 milij. ton proizvodov črne metalurgije. Ni se nam torej treba bati, da bi ob takem stanju ne imeli možnosti proizvodnje in prodaje na domačem trgu. Kriza na svetovnem trgu nas bo pa seveda tudi posredno in ponekod neposredno prizadela. Cene nekaterim železarskim surovinam so pa že padle, drugim se pa vsaj ne bodo več dvigale. Vsaka palica ima pač dva konca.

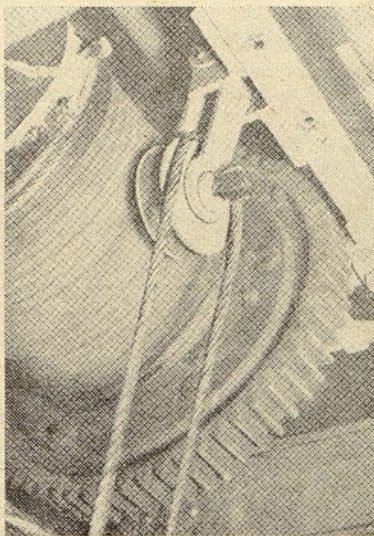
Meseca decembra so v vseh delovnih organizacijah imeli visoko odpremo gotove robe, doslej daleč najvišjo. To, da znaša letošnja odprema 7.300 ton ali 13% več kot lani januarja, je gotovo lep dosežek in najvišji za lanskim decembrom. Cene našim proizvodom so se 1974. leta menjale, zaradi tega rezultati realizacije prvih mesecev niso več primerljivi. Za letošnji gospodarski načrt upoštevamo nove cene in zaradi tega tudi rezultati reali-

zacije niso več tako ugodni, kot smo jih spremljali v zadnjih mesecih lani. V januarju niso dosegli načrtovane realizacije v Železarni Ravne in nihče od predelovalcev. Železarna Jesenice je mesečni načrt preseгла za 4% in Železarna Štore celo za 12%. Železarne so izvršile zaradi tega mesečni plan realizacije s 102%, Slovenske železarne pa z 99%.

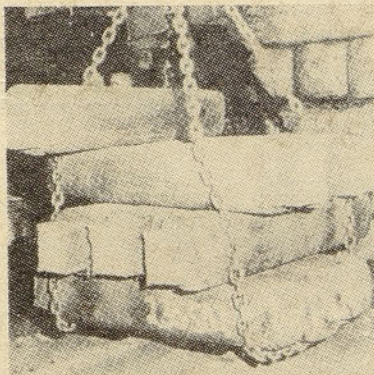
Kot je že uvodoma rečeno, smo lahko s skupnimi rezultati dela meseca januarja zadovoljni. Mesec februar ima manj dni in ker zasledujemo mesečne uspehe tako, da imamo za načrt v vseh mesecih dvanajstino letnega načrta, bo verjetno februarški rezultat manj ugoden. Skozi vse mesece bomo primerjali: koliko smo proizvedli v istem mesecu lani, v kakšnem odnosu je mesečna proizvodnja do lanskega mesečnega povprečja in seveda, kako dosegamo letošnji proizvodni načrt. Upam, da bomo imeli skozi vse leto vsaj enake, če ne še boljše delovne pogoje, kot smo jih imeli prvi mesec.

Milan Marolt, dipl. ing.

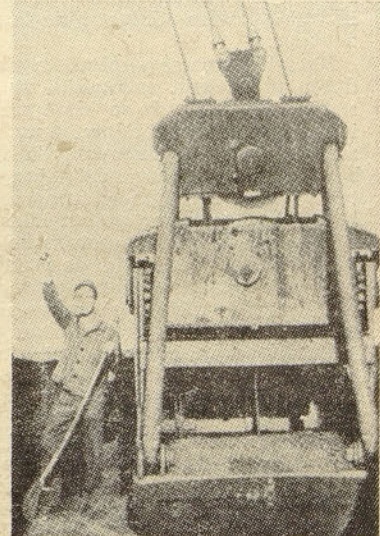
Pomislimo tudi na to ...

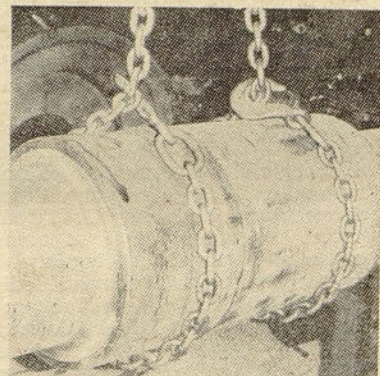
Posledica poševnega vlečenja bremena je lahko tudi, da pade žična vrv iz izravnalne vrvice, kar lahko privede do pretrganja vrvi

Breme, ki se sestoji iz več, drug na drugem ležečih kosov, predstavlja stalno nevarnost, da kakšen del zdrsne. Podobnih primerov je pri nas dovolj!

Nevarnost nihajočega bremena. Ob najmanjšem dvigu bo grabilec zanihal ter pritisknil delavca ob steno vagona. Žerjavovodja ni postavil žerjava navpično nad grabilec

Pravilna namestitve kavljev pri privezovanju bremen z verigami

Informacija - temelj samoupravnega odločanja

RAZMISLJANJA PO POSVETOVANJU O INFORMIRANJU V LIPICI

Izhajajoč iz ustavne misli, delavci združujejo svoje delo zaradi obvladovanja družbeno ekonomskih odnosov; to pomeni — za obvladovanje družbe v celoti. Samoupravna vsebina v tem smislu pa je njihovo upravljanje dela in poslovanja organizacije združenega dela (TOZD) v njenem celovitem reprodukcijskem razmerju, urejanju medsebojnih razmerij, odločanju o dohodku in o delitvi le-tega na osebne dohode.

Samoupravljanje je temeljni družbeni odnos v ekonomskem in političnem smislu. Odkar smo delovni ljudje dobili »ključne podjetij« od države, teče že tretje desetletje. Če gledamo na to s stališča tehničnega (tehnološkega) razvoja, je to razmeroma dolga doba; toda zelo kratka, če gre za bistvene spremembe človeške miselnosti (in za to gre!) — v našem primeru zavestnega vživetja v nove proizvodne odnose.

Ni na svetu zgleđa, ki bi nam pokazal, kako je mogoče graditi samoupravni socializem. Na podlagi lastnih izkušenj moramo določevati konkretne naloge v vsaki etapi, raziskovati in odkrivati pota lastnega razvoja. Prav zato imamo opraviti z nemajhnimi težavami in problemi, ki so večjega in tudi lahko dolgotrajnejšega značaja.

Verjetno smo se v minulem obdobju prevečkrat zadovoljili že s samim dejstvom, da so novi proizvodni — družbeni odnosi pravno zaživel in smo prepustili, da se bo delavčevu pozitivno doživljanje teh odnosov samo po sebi poglobljalo. Destokrat smo potem lahko ugotovili, da je takšna pot (samo)poglobljanja počasna in, da s tem, ko zanemarjamo uvajanje ustreznih delovnih metod (sistemov ali sistema) na področju organizacije in delavskega samoupravljanja, izgubljam dragocene delovne motive ter se po nepotrebnem izpostavljam nevarnostim nezadovoljstva in notranjih nasprotij, ki vedno bolj tarejo delavca kapitalističnega sveta in katerim se mi v veliki meri lahko sploh izognemo.

Industrijski delavec v kapitalizmu je izgubil svojo resnično ustvarjalno vlogo. Dobro plačilo te vloge ne odtehta. Zato postavlja npr. ameriški delavec kot vzrok nezadovoljstva na prvo mesto »brezpomembnost svojega dela«. Za nadomestek ustvarjalne vloge iščejo in proučujejo na zahodu vrsto drugih motivov. Zato nas mnogokrat površno proučevanje njihove notranje tovarniške ureditve zapelje na misel, da so delo v največji meri humanizirali. Vendar ni tako. Vsa njihova prizadevanja grede le v smer izglajevanja nasprotij. In še to: kar so nam dale že prejšnje ustave, še bolj pa nova iz leta 1974, je za naprednega francoskega sociologa G. Friedmana za zahod le »veličastna možnost«. Namreč: izgubljeno ustvarjalno vlogo nadomestiti edino le s korenito spremembo proizvodnih odnosov, kjer delavec dejansko postane ustvarjalec na višji ravni in to kot upravljalec in lastnik proizvodnih sredstev.

Pri nas je postala ta veličastna možnost resničnost. In za to res-

ničnost, za njeno potrditev nam v današnjem trenutku gre! Ustava iz leta 1963 je opravila pomembne zgodovinsko nujne družbene premike, v naši republiki ji je sledilo 53 amandmajev, ki so vsebinsko dopolnili trasirano ustavno pot. Razvoj materialne osnove družbe in samoupravnih odnosov je pogojeval nadaljnje bistvene spremembe v družbenih in političnih odnosih, ki so nam lansko leto končno prinesle novo ustavo.

Kako — na to vprašanje iščemo odgovor v naši ustavi, v samoupravnem komuniciranju, v delegatskem sistemu in v informiranju v delegatskih odnosih.

Iz gradiva in vsebine razprave v skupini, ki se je na posvetovanju v Lipici ukvarjala z informiranjem v delegatskih odnosih v TOZD (v tej sem namreč sodeloval) povzemam nekatera sprejeta stališča okrog oblikovanja komunikacijskih — informacijskih sistemov, ki so jih najnovejša iskanja na tem področju v naši družbeni praksi mnogokje že potrdila.

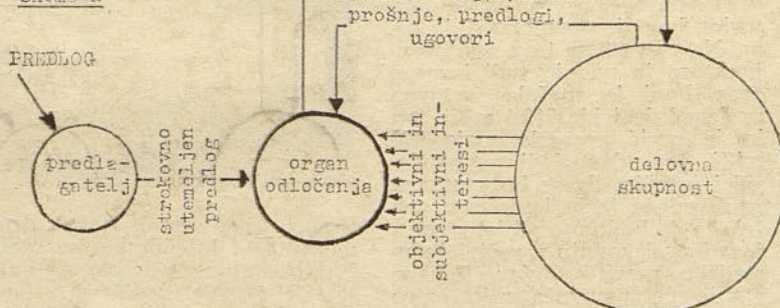
Samoupravno odločanje sestoji iz več človekovih zavestnih, odgovornih in medsebojno povezanih aktivnosti. V vseh mora biti delavec nosilec in ustvarjalec — subjekt odločanja. Te faze samoupravnega odločanja so:

1. zaznanje potrebe po odločitvi;
2. opredelitev področja odločitve;
3. opredelitev ciljev odločitve;
4. iskanje možnih alternativnih poti za uresničitev odločitve (variantni predlogi);
5. razprava med člani delovne skupnosti o teh poteh za uresničitev odločitve;
6. izbor najprimernejše odločitve;
7. uresničevanje sprejete odločitve in nadzor nad uresničevanjem;
8. ocena doseženih učinkov uresničene odločitve.

V samoupravnem komuniciranju subjektov samoupravljanja razumemo, da so delavci temeljne ali druge organizacije združenega dela nosilci vseh naštetih faz samoupravnega odločanja; seveda na določen, vnaprej dogovorjen in racionalen ter v ustreznih samoupravnih aktih zapisan način! V teh razmerjih pa prevzemajo različne dodatne vloge: kot člani delegatsko sestavljenih organov odločanja, kot predlagatelji odločitev in kot prenašalci informacij.

Shema 1 ponazarja model obveščanja med predlagatelji odločitev, med organi odločanja in med člani temeljnih samoupravnih skupnosti, ki ga moramo odločno zavriniti.

Shema 1

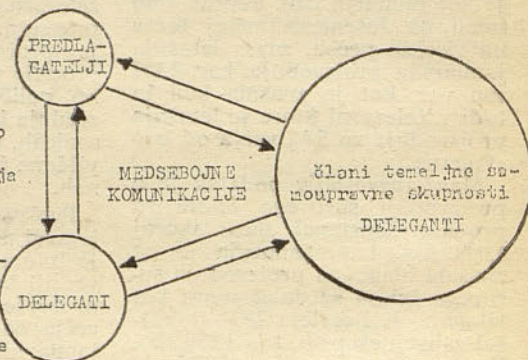
Gre za tipičen način informiranja članov delovne skupnosti temeljne ali druge organizacije združenega dela »post festum«, to je po dogodku, prepozno. Pri tako izvedenem samoupravnem obveščanju gre v bistvu za to, da se

nosti temeljne ali druge organizacije združenega dela, da so si v stalnem medsebojnem dialogu. Gre namreč za enakopravne udeležence komunikacijskega procesa, ki si s sprotnim zagotavljanjem in izmenjavanjem vseh in-

Shema 2

8 komunikacijami povezani v vseh fazah samoupravnega odločanja:

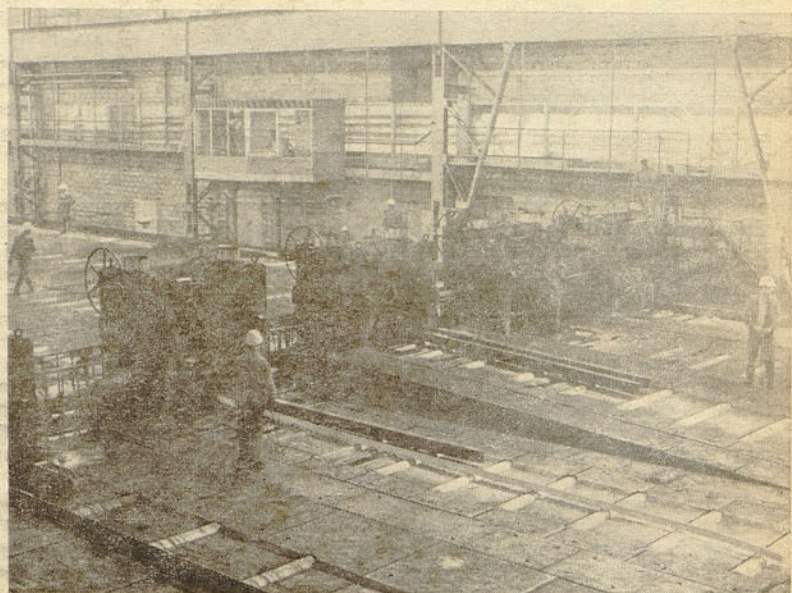
1. zaznanje potrebe po odločitvi
2. opredelitev področja odločitve
3. opredelitev ciljev odločitve
4. iskanje alternativnih odločitev
5. razprava o predlaganih alternativah
6. odločanje-izbiranje odločitve
7. uresničevanje in nadzor
8. ocena uresničene odločitve

člane delovne skupnosti samo seznanja o že sprejetih odločitvah organov odločanja. V takšnem primeru delavci kljub svojim ustavnim pravicam in dolžnostim ne morejo resnično upravljati. Zato potekajo v takih pogojih seje organov, ki odločajo, zgolj kot razpravljanje in odločanje ožjega kroga resnično neposrednih upravljalcev »v imenu in interesu« celotne TOZD ali OZD.

formacij omogoča soudeležbo v vseh fazah samoupravnega odločanja.

Takšen sistem samoupravnega komuniciranja, ki je vtkan ter vgrajen v vse faze samoupravnih aktivnosti, je v bistvu neprekinjen dialog ali pogovor med člani delovne skupnosti, četudi nastopajo kot dajalci in sprejemniki informacij v različnih vlogah. Mesto in naloge oseb, ki odgovarjajo za ob-

Proga 550 v valjarni II

Shema 2 pa ponazarja model medsebojnega samoupravnega komuniciranja članov delovne skup-

veščanje, je v organiziranju in uveljavljanju vseh razpoložljivih komunikacij za uresničevanje tega dialoga (pogovora).

Če smo označili za samoupravno komuniciranje kontinuirano (sklenjeno, vezano) medsebojno izmenjavanje informacij med udeleženci samoupravnega odločanja, je prav, da te subjekte tudi poimenujemo. Zvečine so to člani delovne skupnosti temeljne ali druge organizacije združenega dela, vendar nastopajo kot dajalci informacij in kot njihovi uporabniki v različnih vlogah.

((Nadaljevanje na 12. strani))

NEZGODE PRI DELU

V mesecu januarju 1975 je bilo po obratih in oddelkih naslednje število nezgod pri delu:

Pri delu so se poškodovali:

ELEKTROPLAVŽ:

ZDOVC Emil (1 leto — 2. nezgoda — delovodja Gorišek).

Pri postavljanju prekucnika na ozkotirno progo je zdrsnila veriga, ki je bila nepravilno nameščena in ga stisnila za sredinec in mezinec leve roke.

SARLAH Vinko (3 leta — 5. nezgoda — delovodja Povalej).

Pri razlivanju grodlja je prišel manjši curek v stik z mokro zemljo zaradi nepazljivosti sodelavcev in je pri tem nastala eksplozija, ki je ponesrečenca opekla po laktu desne roke.

DOBERSEK Ivan (4 leta — 5. nezgoda — delovodja Laubič).

Pri razlivanju grodlja mu je curek brizgnil za zaščitne gamaše in ga opekla na goleni leve noge.

JEKLARNA:

SKET Ivan (5 let — 1. nezgoda — delovodja Mramor).

Pri izbijanju ingotov se mu je snelo kladiivo, ki je bilo nepravilno nasajeno. Pri tem je padel in se udaril na levi lakat ter opekla po meči leve noge.

MAJKOVIČ Asim (3 mesece — 2. nezgoda — delovodja Mramor).

Pri prehodu sarže ga je opeklo po desni roki skozi rokavico, ki je bila raztrgana.

ELEKTROJEKLARNA:

HOLCINGER Srečko (15 mesecev — 2. nezgoda — delovodja Spolenak).

Pri vžiganju pokrova na vmesni ponovci mu je brizgnilo tekoče železo v prsa in je pričel goreti zaradi nepravilno nameščenega ročnika za vpenjanje kisik cevi, ki je spuščal kisik.

VALJARNA I:

ROMIH Ivan (25 let — 6. nezgoda — delovodja Crnič).

Pri rezanju gredic je prišlo do povratnega vžiga v gorlniku za rezanje. Dobil je opekline po desni roki.

ROMIH Hinko (8 let — 2. nezgoda — delovodja Crnič).

Pri prelaganju gredic je zdrsnila veriga zaradi nepravilnega vpetja. Gredice so padle po tleh in ga stisnile za gleženj ter stopalo leve noge.

PLANKO Stefan (4 leta — 1. nezgoda — delovodja Planko).

Na federalu je hotel popraviti ingot, ki je zdrsnil s svojega mesta, pri tem pa mu je le-ta zdrsnil na tla in ga udaril na palec in nart desne noge.

TRBULIN Zarko (3 mesece — 1. nezgoda — delovodja Potrata).

Pri odpiranju večjih vrat ni opazil, da so mala vrata odprta, ki so se zaradi sunka zaprla in ga stisnila za mezinec desne roke.

MLAKAR Ivan (10 let — 2. nezgoda — delovodja Potrata).

Pri popravilu vezi na federalu, se je vez obrnila in mu je ostrina na koncu vezi prerezala hrbtino stran zapestja desne roke.

VALJARNA II:

LUBEJ Anton (11 mesecev — 1. nezgoda — delovodja Selič).

Pri kontroliranju ogrodja 05 je iz ogrodja 04 izšel valjanec, ki ga je začelo zvijati, tako da ga je pritisnilo proti ogrodju 05, kjer je stal ponesrečeni. Opeklo ga je po hrbtu.

GOLEŽ Franc (3 leta — 2. nezgoda — delovodja Selič).

Pri kontroliranju valjčkov na dovodni skrinji ogrodja 15 mu je potegnilo prste desne roke med valje. Pri tem si je poškodoval prstanec, sredinec in kazalec.

KALIBRIRNI ODDELEK:

ZEC Ljubo (6 mesecev — 1. nezgoda — delovodja Cehovin).

Pri odpiranju noža iz skobelnega stroja se je ročica sunkovito odvila. Pri tem se je udaril v sredinec leve roke.

SOVINČ Alojz (8 mesecev — 1. nezgoda — delovodja Cizelj).

Pri pregledu vodnega hlajenja na progi premera 550 ga je zadela zareča palica in opekla po meči desne noge.

LIVARNA I:

SALKIČ Smajl (10 mesecev — 4. nezgoda — delovodja Strašek).

Pri potiskanju zlomnine na voziček se je drugi komad premaknil in ga stisnil za sredinec desne roke.

BUKSEK Feliks (5 let — 1. nezgoda — delovodja Lešnik).

Nerodno je stopil na komad koksa in si zvil gleženj leve noge.

PUNGERSEK Vlado (1 leto — 1. nezgoda — delovodja Štefančič).

Pri odvijanju vijaka za pritrditev čepov mu je zdrsnila roka v modelno ploščo. Dobil je udarec na hrbtino stran desne roke.

LIVARNA II:

NURA Gani (4 mesece — 1. nezgoda — delovodja Junger).

Pri obešanju ulitka na drog čistilnega stroja se mu je že obešeni odlitek sprožil in ga urezal na četrti prst leve roke.

MODELNA MIZARNA:

LUŽEVIČ Stefan (11 let — 2. nezgoda — delovodja Godicelj).

Pri skobljanju smrekove letve se mu je ta prevrnila in mu je roka zdrsnila na rezilo skobelnega stroja.

OBDELOVALNICA VALJEV:

PERPER Franc (3 mesece — 1. nezgoda — delovodja Potrata).

Pri prelaganju nožev mu je padel topovski sveder na mezinec leve roke.

ZUPANČ Boris (6 mesecev — 1. nezgoda — delovodja Jager).

Pri vpenjanju strugarskega noža mu je spodrsnila podloga, tako da mu je nož padel na desno roko in mu poškodoval mezinec ter prstanec desne roke.

OBDELOVALNICA LITINE:

KARMUZEL Karel (4 leta — 1. nezgoda — delovodja Ramšak).

Pri nameščanju vpenjalne mize na temeljno ploščo vrtnalnega stroja mu je jeklena vrvi stisnila prste desne roke. Do nezgode je prišlo zaradi nepravilnega sporazumevanja med žerjavovodjo in ponesrečencem.

GOBEC Franc (3 leta — 3. nezgoda — delovodja Ramšak).

Pri vrtnanju je prehitro prijel za vrteči sveder, ki mu je zgrabil rokavico ter mu poškodoval kazalec desne roke.

MEHANIČNA DELAVNICA:

PIRMAN Marko (11 let — 5. nezgoda — delovodja Gradič).

Pri prehodu skozi livarno I je padel v nezavarovano livno jamo. Dobil je udarec po glavi in na leva rebra.

VRABEC Jože (12 let — 1. nezgoda — delovodja Gradič).

Pri brušenju varilne žice mu je žico in levo roko potegnili ob ploščo. Poškodoval si je mezinec leve roke. Poškodovani je brusil na bočni strani brusa.

EKSPEDIT:

PESJAK Alojz (11 let — 4. nezgoda — delovodja Ocvirk).

Pri razkladanju gredic je skočil s skladovnice in si poškodoval desno nogo.

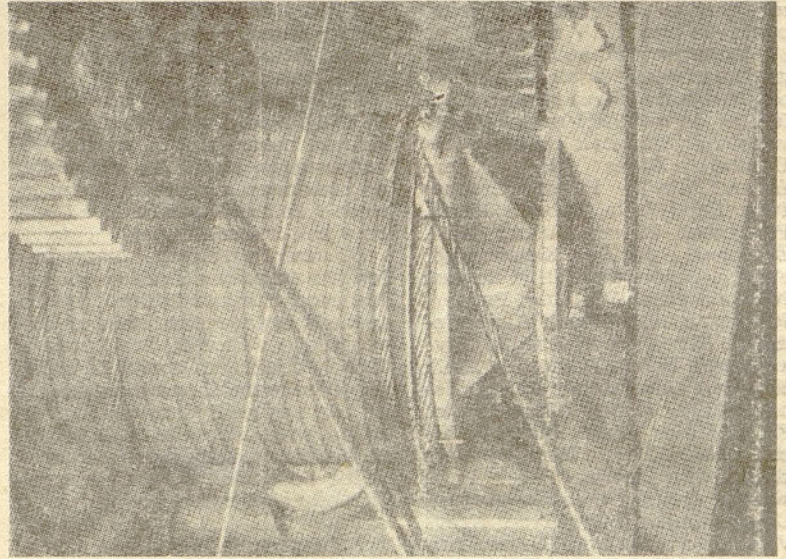
STANOVANJSKA ENOTA:

ZIDAR Alojz (5 let — 1. nezgoda — delovodja Lubej).

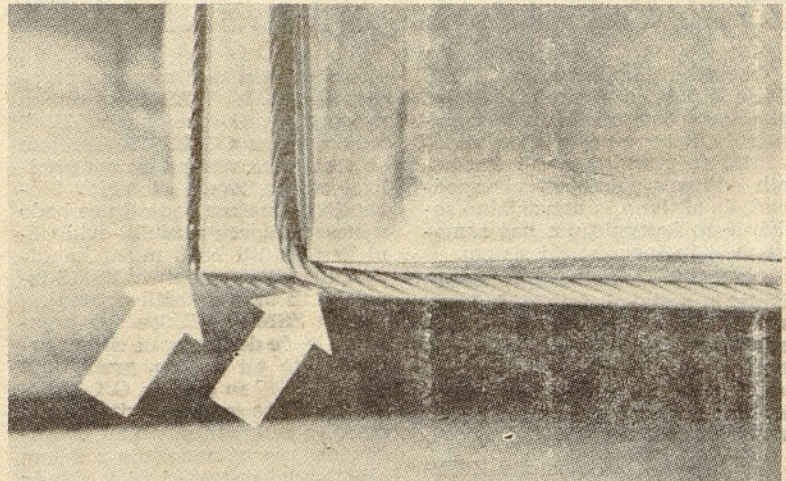
Pri obdelavi lesa na krožni žagi se je komad lesa odcepil in ga udaril v dlan leve roke.

Na poti na — oziroma z dela je bila prijavljena ena nezgoda: PAJK Marjan iz valjarne I.

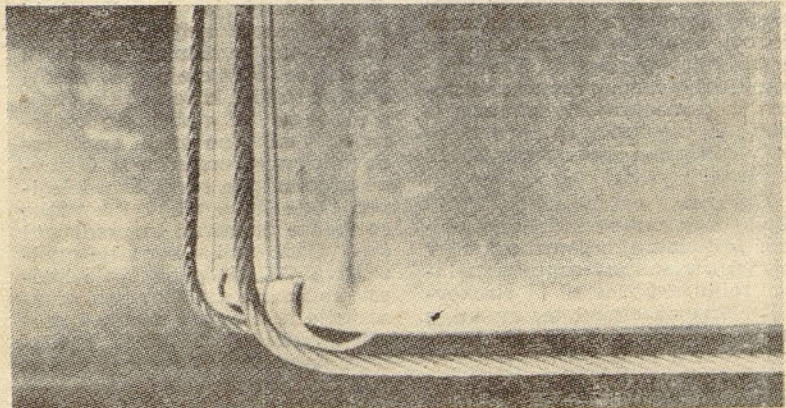
Pri delu z žerjavi pomislimo tudi na to:

Najpogostejša posledica poševnega vlečenja bremen je za mešanje vrvi na bobnu, v skrajnih primerih pa pade vrvi tudi z bobna

V primeru, da so privezovalne vrvi ali verige položene preko ostrih robov, pride do nevarnih prepogibov, ki imajo lahko za posledico poškodovanje vrvi

Da se ostrim prepogibom izognemo, je potrebno ostre robove primerno podložiti, kot je prikazano na sliki, lahko pa tudi z drugimi pomožnimi sredstvi, kot na primer z lesom

Krvodajalci - odlično

V našem kolektivu se lahko pohvalimo z največjim številom krvodajalcev v celjski občini, saj je okrog 400 delavcev ob vsakem času pripravljenih prisluhniti klicu »DARUJMO KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA«. Zavedajo se namreč dejstva, da s svojo krvjo pomagajo ponesrečenim in bolnim sodelavcem in članom njihovih družin, z zbrano krvjo pa zagotovimo celjski bolnišnici tudi potrebne rezerve za vsakodnevne primere.

Točnih podatkov, koliko krvi je bilo zbrano v letu 1974 še nimamo. Imamo pa že za letos dokaj pozitivno bilanco. V času od 1. do 31. januarja 1975, ko je bil zaradi gripe odziv krvodajalcev v celjski občini dokaj slab, so iz našega kolektiva darovali kri naslednji krvodajalci: Spolenak Franc, Peher Dimitrij, Zohar Vili, Bobera Adolf, Minnik Pavel, Gračner Ivan, Zelič Silva, Subotič Jožica, Pungershek Franc, Pušnik Karl, Zerdoner Jurij, Kasenburger Franc, Hribernik Vili, Zupanc Ivanka, Canžek Vladimir, Pungershek Franc, ml., Užmah Alojz, Felician Miro, Kozelj Bogdan, Sivka Drago, Romih Franc, Jug Emil, Škoberne Jože, Žekar Janez, Zohar Vlado, Jazbec Albin, Senica Frido, Fidler Vinko, Klanjšek Albin, Bokšan Drago, Metličar Martin, Kavka Lidija, Veber Ivan, Košec Franja, Sotošek Avgust, Cmok Branko, Lubej Ivan, Krevs Vlado, Ojsteršek Ivan, Gajšek Andrej, Planinšek Anton, Petelinšek Jože, Dušič Anton, Kovačič Jože,

Kovač Janko, Drobne Albin, Verk Stanko, Oberžan Roman, Fidler Alojz, Majcenič Miroslav, Groznik Ljubo, Ambrož Anton in Gorišek Srečko. Skupaj 53 krvodajalcev.

Poleg teh pa zasluži še posebno pozornost 11 krvodajalcev iz mehanične delavnice, ki so dne 6. 2. 1975 samoiniciativno organizirali darovanje krvi za svojega bolnega sodelavca, dolgoletnega člana kolektiva — tovariša Puhner Ivana, ki je na zdravljenju v Topolšici. Tokrat so darovali kri naslednji krvodajalci: Mahne Daniel, Ožek Franc, Senica Martin, Turnšek Jože, Škorjanc Franc, Sivka Adolf, Korže Jože, Tržan Franc, Ferlež Milan, Krumpak Ivan in Selič Jakob.

Med njimi so tudi obratovodja in 2 delovodja, kar naj služi kot primer pozornosti in humanosti vodstvenega kadra do sočloveka, do sodelavca v nesreči. Vsem, ki so se v kritičnih dneh odzvali klicu v sili, iskrena hvala.

Obenem obveščamo člane kolektiva Zelezarne Štore in občane krajevne skupnosti Štore, da bo redna spomladanska akcija za odvzem krvi v Štorah, dne 7. marta 1975 v Kulturnem domu. Ze sedaj pa opozarjamo in prosimo vse, ki se boste odločili darovati kri, da o tem pravočasno obvestite svojega delovodjo, le-ta si mora razporediti delo tako, da zaradi krvodajalske akcije proizvodnja ne bo ovirana. Nekateri tovariši namreč prakticirajo, da enostavno izostanejo od dela in s tem napravijo delovodji določene težave.

BESEDA MLADIH

Občinska organizacija ZSMS Celje je nastala iz tradicionalnega gibanja v naši občini in ima zlasti v NOB ter v povojnih prizadevanjih za graditev novih družbenih odnosov neizčrpen vir spodbud, da aktivno in ustvarjalno sodeluje in izpopolnjuje naš samoupravni in socialistični sistem.

Občinska organizacija ZSMS Celje je sestavni del ZSM Jugoslavije. Na njenih statutarnih osnovah in določilih samostojno oblikuje svoja Pravila o organiziranosti glede na specifičnost pogojev in možnosti delovanja ZSMS v celjski občini.

V občinsko organizacijo ZSMS se mladina združuje in organizira zato, da z aktivnim in samoupravnim ter političnim delovanjem prispeva svoj delež v boju za utemeljitev samoupravnih odnosov. S pravili in programom je dana idejna osnova za oblikovanje na osnovi delovanja, teritorialnih in interesnih principov. Nadaljnje razvijanje samoupravnega sistema in samoupravnih odnosov je najširša vsebinska zasnova delovanja občinske organizacije ZSMS v Celju.

Občinska organizacija ZSMS Celje enakopravno sodeluje z vsemi političnimi organizacijami v občini, z vsemi samoupravnimi interesnimi skupnostmi in strokovnimi organizacijami ter organi, s pomočjo katerih uspešneje uresničuje svoj program.

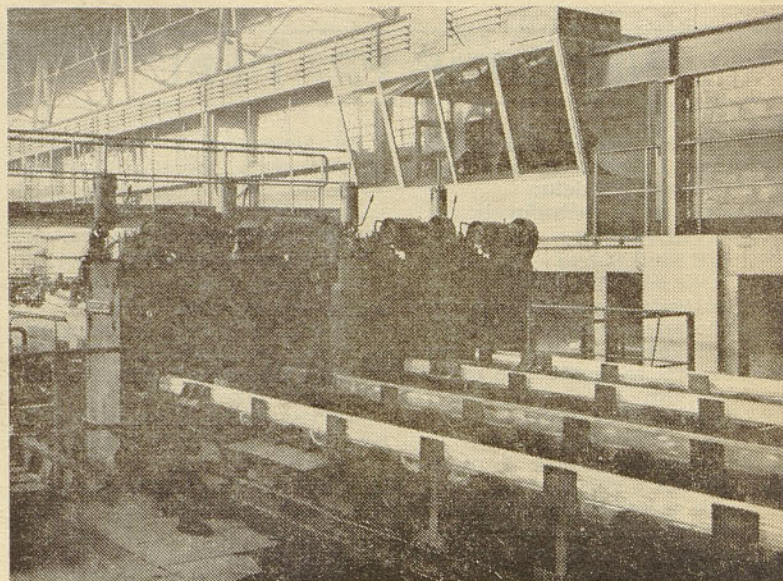
Član ZSMS je lahko vsaka mladinka ali mladinec od 14. leta dalje, ki to želi in sprejema programska načela ter statut ZSM Jugoslavije in ZSM Slovenije ter

s tem soglašata tudi osnovna organizacija ZSMS. V ZSMS se vstopa prostovoljno. O sprejemu v ZSMS odloča javno OO ZSMS. Sprejem se praviloma vrši na osnovi predloga odreda Zveze pionirjev Slovenije. (V našem podjetju se bodo v mesecu marcu razdelili evidenčni listi, ki jih bodo mladi kandidati, ki želijo vstopiti v ZSMS izpolnili in tako potrdili pristop).

Član ZSMS se izključuje iz organizacije, če deluje proti ciljem organizacije ali pa, da grobo krši statut ZSMS in pravila OK ZSMS OO lahko po izrečeni kritiki, opominu in zadnjem opominu izključijo člana, če ta nadaljuje z delom ali z obnašanjem, ki ni v skladu z določili. Članstvo lahko preneha tudi z iztopom iz organizacije.

Osnovne organizacije, ki delujejo v okviru združenega dela, lahko zaradi potreb povezovanja mladine ustanovijo koordinacijski svet ali koordinacijsko konferenco s svojimi izvršilnimi organi. Ta telesa se sprejmejo na osnovi enotnih stališč, ki se morajo akcijsko povezovati z občinsko konferenco, vendar ne smejo krniti osnovnih pravic organizacij. Osnovne organizacije so dolžne delegirati svoje člane v OK. Prav tako so dolžne delegirati in predlagati svoje člane tudi v komisije predsedstva OK glede na svoje kadrovske zmožnosti. Osnovna organizacija je dolžna v skladu s pravili organizacije ZSMS in v skladu s statutom ZSMS sprejeti pravila organiziranja in delovanja in določiti svoje odnose do drugih samoupravnih in političnih dejavnikov v svoji sredini in izven nje.

Nada Bohorč

Na konti napravi v elektrojeklarni

Informacija - temelj...

(Nadaljevanje z 10. strani)

1. člani delegatsko sestavljenih organov samoupravljanja in njihovih kolektivnih izvršilnih organov,
2. člani delegacije temeljne samoupravne skupnosti in občinski zbor združenega dela,
3. člani delegacij v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti občine,
4. člani delegacij v občinske zbore krajevnih skupnosti,
5. člani delegatsko sestavljenih organov družbenopolitičnih organizacij,
6. občani — delovni ljudje,
7. predlagatelji odločitev, o katerih se sporazumevajo in odločajo zanje pristojni delegatsko sestavljeni organi samoupravljanja, družbenopolitične organizacije in skupščinski organi.

Ker je zaradi tehnologije dela in rednih delovnih obveznosti delavcem v temeljnih organizacijah združenega dela težko uresničevati vse nujne potrebe po samoupravnem komuniciranju, se narekuje na tem področju določena delitev dela.

S tem se seveda narekuje dogovoriti, kaj organizirati za učinkovito samoupravno komuniciranje na ravni temeljne organizacije združenega dela in kaj v okviru skupnih služb. Seveda pa je takšna organizacijska razmejitev in zadolžitve močno odvisna od same organiziranosti dela samoupravnih organov, delegacij in organov političnih organizacij na ravni temeljne organizacije združenega dela in na ravni organizacije združenega dela.

Nemogoče je, da bi si zagotovili delavci — četudi se za uresničevanje svojih temeljnih samoupravnih dolžnosti in pravic organizirajo v samoupravne, v samoupravne-informativne ali drugačne skupine; četudi delujejo v drugih oblikah organiziranega povezovanja — pravočasne, celovite in popolne, objektivne in razumljive informacije o predlogih samoupravnih oziroma političnih odločitvah, če se seje sklicuje na hitro, nenačrtno, medsebojno neusklajeno.

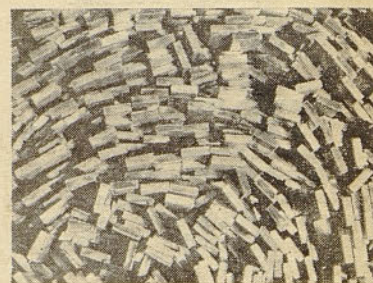
Zato je treba vzporedno z razvijanjem sistema medsebojnega

obveščanja in samoupravnega komuniciranja delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela v okviru skupnih služb in sleherni delovni organizaciji zastavili odločno akcijo za sprejetje medsebojno usklajenih poslovnih, pravilnikov ali pravil o delovanju organov samoupravljanja, delegacij in organov družbenopolitičnih organizacij in pravilnikov o medsebojnem obveščanju delavcev v združenem delu.

Pri razvijanju sistema obveščanja in samoupravnega komuniciranja v združenem delu je treba upoštevati že uveljavljeno spoznanje, da strokovna služba za obveščanje oziroma organizatorji obveščanja lahko samo razvijajo, uvajajo in izpopolnjujejo načine samoupravnega komuniciranja. Ne morejo pa postati nadomestek za vse tiste nujne vsakdanje medčloveške komunikacije v delovnem procesu.

Seveda pa je organizacija obveščanja kot dejavnost posebnega družbenega pomena, ne samo skrb skupnih služb, marveč predvsem vseh subjektivnih sil — od sindikata in zveze komunistov do zveze socialistične mladine. Njihova naloga je, sprožiti akcijo, kjer je to potrebno, da se analizira stanje na področju obveščanja in samoupravnega komuniciranja v združenem delu, da se razišče možnosti za organizacijo in uvedbo ustreznega sistema obveščanja in da izpeljejo vse organizacijske in kadrovske ukrepe do uveljavitve dogovorjenega sistema obveščanja.

MITJA UMNİK

Mozaik

ŠOLA IN DOM

UČNI USPEH OB POLLETJU

Učni uspeh je bil v prvem polletju na osnovni šoli v celoti dokaj zadovoljiv. Izdelalo jih je 91,9%, kar je skoraj za 2% več kot lani v enakem času. Razredna stopnja je dosegla 96,4%, med njimi pa so bili tretji razredi vsi 100%, predmetna stopnja je dosegla le 87,5%. Med temi so bili najboljši peti razredi, najslabši pa sedmi. Vseh nezadostnih je med 686 učenci še vedno 50, kar je občutno preveč. Učitelji so se dogovorili, da bo potrebno razširiti medsebojno pomoč med učenci in, da bo več dopolnilnega pouka za slabše učence. Pri tem pa seveda prosijo, da bi starši vse slabše resnično napotili k dopolnilnemu pouku, saj se večini uspeh ne more popboljšati, če učitelj pride, učenca pa ni!

ZAKAJ SMO PRELOŽILI POČITNICE?

V skladu s pravilnikom o šolskem koledarju, kjer piše v 13. členu: šola lahko prestavi zimske počitnice na drugi čas v mesecu januarju in februarju in 6. členu istega pravilnika, da je prvo polletje od 1. septembra do vštete 24. januarja, smo skušali pomagati učencem, da bi imeli resnično prave zimske — to je snežne počitnice. Kljub preložitvi za 14 dni nam prestavitev žal ni uspela. Poizkus je bil in z njim bomo prihodnje leto ponovno skušali ujeti pravo zimo!

RAZSTAVI DVEH NAŠIH UČITELJEV

Irena Špendl in Ignac Kofol, ki oba študirata na tretji stopnji in honorarno poučujeta likovni pouk na osnovni šoli v Štorah, sta v času svojega dela v Štorah pripravila dve samostojni razstavi. Decembra sta razstavljala v Mali

dvorani Studentskega naselja v Ljubljani, v februarju pa v likovnem salonu na Ravnah na Koroškem. Oba mlada umetnika, ki sta na začetku svoje poti, sta pripravila za razstavo številna olja, akrile in grafike. Razstavi sta lepo uspeli, kar je lepo priznanje obema mladima umetnikoma in učiteljema.

PREDAVANJE IN KONCERT

Prvi torek v mesecu januarju smo imeli predavanje prof. M. Galeša o težavah naših mladostnikov. Po predavanju, ki je bilo lepo obiskano, so bile govorilne ure. Prvi torek v mesecu februarju pa smo pripravili koncert Godalnega orkestra iz Celja. Obisk je bil nekoliko manjši, kot smo pričakovali, koncert sam pa izredno kvaliteten, tako da so glasbeniki resnično navdušili vse prisotne. Pred koncertom so učenci pripravili kratek program v počastitev slovenskega kulturnega praznika.

POKLICNO USMERJANJE IN PROSTOVOLJNE AKTIVNOSTI

Na peti učiteljski konferenci so učitelji spregovorili tudi o poklicnem usmerjanju. Poklicno usmerjanje je sestavni del učiteljskega dela. Zato so imenovali posebno komisijo, ki je že izdelala konkretni načrt. Posebno skrb bodo na šoli posvetili usmerjanju v učiteljske in vojaške poklice. O prostovoljnih dejavnostih, ki jih starši bolje poznajo pod imenom — krožki — od telesno vzgojnih do literarnih itd. so menili, da so sestavni del pionirske in mladinske organizacije. Aktiven samoupravni odnos je sestavni del vseh oblik prostovoljnih dejavnosti, zato je organizirana predšolska skrb in vodstvo še tem pomembnejše.

Celodnevna šola

O celodnevni šoli se v Sloveniji, Celju, pa tudi v Štorah veliko govori. Zato je prav, da razčistimo nekaj vprašanj, ki velikokrat vodijo k oddaljevanju od bistvenega. Zakaj je potrebna in komu je predvsem namenjena?

Celodnevna šola predvsem ni celodnevna, tako kot ime dokaj neposrečno nakazuje. Otroci ne bodo v šoli — od nep. sedme ure pa tja do štirih ali petih, kot marsikdo meni in razlaga. Če bomo pričeli s poukom ob sedmih — bodo vsi — mlajši pa še nekoliko prej — že ob treh popoldan odšli iz šole! V šoli se bodo zadržali največ osem ur. Tako odpade tudi druga dilema. Ali bodo otroci dovolj s starši ali ne? Ali bodo imeli čas za domače delo ali ne? Na oboje je torej odgovor — da! Starši bodo imeli dovolj časa za vzgojo, za soustvarjanje; otroci bodo lahko tudi pomagali doma. Drugi razlog je namreč v tem, da bodo vsi otroci opravili vse za šolo — v šoli. V šoli bodo puščali torbe! Tako torej doma ne bo treba pisati nalog! S tem seveda ni rečeno,

da doma ni treba več vzeti v roke knjigo ali kaj drugega. Minimum znanja bo vsak pridobil v šoli, bolj nadarjeni pa še več, ker bo tudi več individualnega dela. Delovni pogoji — torej pogoji za učenje bodo za vse učence enaki. Ne pa tako kot dosedaj, ko številni otroci zaradi domačih razmer niso mogli, ali pa niso imeli možnosti opraviti tudi šolskega dela, ki jim ga je naložila šola — še doma! Osip bo praktično izginil, saj bodo v takšni šoli — učitelj bo učil in sodeloval pri učenju — torej pri sedanjem domačem delu — spoznali možnosti sprejemanja znanja. Dosledno bomo lahko odpravili »guljenje za jutri« in osnovali naše vzgojno-izobraževalno delo za pridobivanje »znanja za prihodnost«, za tisto prihodnost, v kateri bodo učenci

in otroci živeli čez desetletja.

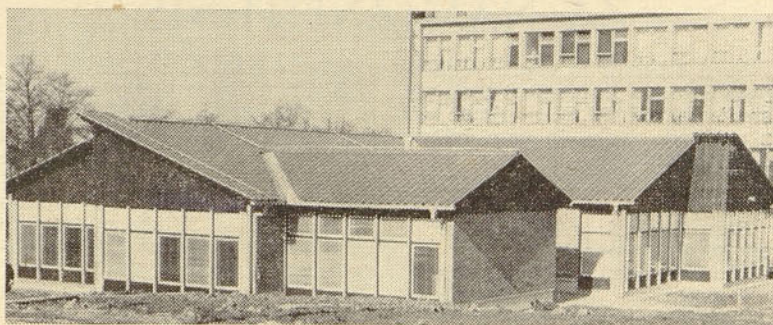
V šoli bo poskrbljeno tudi za oddih — prosti čas — rekreacijo — prehrano in zdravstveno varstvo. Vse bo pod organiziranim vodstvom učiteljev. Vzgojno delo učiteljev se bo tako razširilo in pozitivno vplivalo na otroke, njihov odnos do dela, življenja. Osnovno pri celotnem programu pa je, da se bo delo po vsebini, organizaciji in metodah spremenilo v sami šoli. Zato pa se učitelji že temeljito pripravljajo.

Nova šola je brez dvoma bolj zahtevna. Za uspešno delo potrebuje določene prostore, opremo, kadre ... V Štorah je pripravljen grobi osnutek potreb za prehod celodnevne šole — torej tudi s podružnicami — na podaljšano dnevno bivanje otrok v šoli. Enozimski pouk bomo lahko organizirali. V Štorah bomo zbornico preuredili v učilnico, na hodnikih

bomo uredili manjšo zbornico in čitalnico, v dveh kabinetih bomo pripravili prostore za učitelje. Največji problem bo ureditev kuhinje in jedilnice, ker ni prostora. Idealno bi bilo napraviti nove delavnice ali kabinet za tehnični pouk, (mogoče bi to napravila železarna?), iz sedanjega pa jedilnico. V drugi fazi bo potrebna še manjša telovadnica. V Kompolah potrebujejo centralno kurjavo, na Svetini kuhinjo in jedilnico, na Teharjah igrišče. V vprašanje nove opreme se to pot nebi spuščali. Omenimo naj, da bi potrebovali verjetno še deset novih učiteljev.

Grobi izračun pravi, da bi za prehod na podaljšano bivanje potrebovali v 1. fazi približno 350 starih milijonov, v drugi popolni pa 825 starih milijonov. Rekonstrukcija torej zahteva veliko, učinek pa bo neprecenljiv!

NOVI VRTEC - PRIDOBITEV ŠTOR

Ta mesec so se po dolgih letih stiskanja v stari družinski zgradbi nad Štorami preselili predšolski otroci v resnično velik in lep nov vrtec, ki stoji zraven nove šole. Novi vrtec je bil dograjen na podlagi pred leti izglasovanega samoprispevka, tako da smo prebivalci Štor dobili nazaj več, kot smo vložili. Okolje vrta, ki bo tudi v prihodnje v sklopu osnovne šole, še zaradi zimskega časa razumljivo, ni urejeno. Urejeno z igrišči in lepo ograjeno bo na predelu proti stopnicam, zahodni del bo zasajen s travo, tako da bo lep prehod proti trim stezi. Tudi jarek bo nekoliko zasipen, tako da voda v »jezeru« ne bo več tako globoka in nevarna.

Sam vrtec je grajen že danes tako, da bi lahko sprejel skoraj enkrat več otrok, kot jih imamo danes v vrtcu. O tem, ali je prevelik ali premajhen je danes težko govoriti. Prostorji, če tudi ne bodo zasedeni s predšolskimi otroci, bodo polni. Kmalu bo celotna mala šola. Zato bi potrebovali kar dva prostora. Gradnje v Štorah se bodo v prihodnje nadaljevale. Kaj pa potem? Tako je torej po dolgem času vsaj en objekt grajen tako, da so načrtovalci zrlji tudi v prihodnji čas, ne pa, da so komaj zakrpalji vrzeli iz preteklosti.

V vrtcu, ki ima približno 600 m² uporabnih površin in zunanje zelene površine, so poleg lepih igralnic, ki se po kosilu spremenijo v spalnice, še skupni prostori, kjer se bodo otroci razgibavali in telovadili, še majhna kuhinja — bolj razdeljevalnica, prostori za vzgojiteljice, prostor za bolnike, če otrok zbolí med bivanjem v vrtcu, garderobe, sanitarije in vse, kar pač v tak objekt, kot je sodobni vrtec, spada. Predračun za vrtec je znašal po predlogu referenduma za samoprispevek nekaj več

kot 200 starih milijonov. Sedaj je v vrtec vloženi že več kot enkrat več sredstev.

Slovesna otvoritev bo 6. marca, ko bo na osnovni šoli v telovadnici ob 16. uri proslava za vse žene. Po slovesnosti bo ogled novega vrta.

Trinidad. S skupnim vlaganjem državnih sredstev in sredstev nemške firme KORF gradijo naprave za izdelovanje železne gobe z letno kapaciteto 800.000 t.

Kanada. Postavljajo nov metalurški kombinat v bližini mesta Port Dover z letno kapaciteto 6 milijonov ton jekla. Železarna bo obratovala po shemi: plavži-kisikovi konvertorji-kontinuirno litje in valjarna trakov širine 2030 milimetrov.

Švedska. Zaradi vse večjega pomanjkanja bakra prehaja vrsta švedskih firm za električne naprave (med drugim tudi ASEA) na razne aluminijeve zlitine pri izdelavi električnih vodov. ASEA je že patentirala novo zlitino pod imenom »Ductalex«, firma ERICSSON pa »Sinipal«, ki je namenjen predvsem stanovanjskim instalacijam.

ZDA. — »Kovina s spominom« imenujejo zlitino Ni in Ti, ki so jo izdelali za potrebe ameriške mornarice. Kovina ima to lastnost, da po deformacijah, ki so nastale iz kakršnegakoli razloga, zavzame po žarenju ponovno prvobitno obliko. Uporabljajo jo za regulacijske in hidravlične naprave.

PROGRAM ŠPORTA IN REKREACIJE V ZDRUŽENEM DELU

Pri »Mlinarjevem Janezu« so se 17. januarja ob 10. uri zbrali referenti za šport in rekreacijo iz celotnega ZP SZ, da se dogovorijo o terminih za tekmovanja, srečanja in pohode. Ker je letošnja zima zelo skopa s snegom, je nastal problem zimskega tekmovalnega srečanja.

Veleslalom bo 2. marca v Begunjah, smučarski teki in sankanje pa 22. februarja na Ravnah.

Za ostale tekmovalne panoge in srečanja pa so določeni naslednji termini: namizni tenis 29. marca, srečanje v Završnici 27. aprila, odbojka bo v Storah 17. maja. V Celju bo 21. junija nogometno srečanje. Balinanje se bo vršilo na Jesenicah 9. avgusta. Določena

termina za pohod na Triglav 13. in 14. september, na Peco pa 20. septembra. Ribolov in plavanje bo na Ravnah 13. septembra. Streljanje in šah 18. oktobra v Ljubljani, kegljanje pa bo v Celju 22. novembra.

Vsi organizatorji bodo objavili razpis tekmovanj in tekmovalna pravila 10 dni pred tekmovanjem. Naloga tekmovalnih ekip pa je, da prijavijo svojo udeležbo najmanj 5 dni pred tekmovanjem in s tem olajšajo delo organizatorjev. Z nekaterimi podrobnostmi in o točnih tekmovalnih pravilih pa se bodo referenti za šport in rekreacijo v posameznih podjetjih ZP SZ seznanili na prihodnji seji v mesecu marcu. bn

PREUREJENA DVORANA ZA NAMIZNI TENIS

Pred kratkim so odprli preurejeno dvorano za namizni tenis pri stadionu na LIPI. Seznanjamo vas z unikom vadbe in vam želimo športnih užitkov.

Člani: torek, četrtek od 18. do 20. ure.

Starejši člani: ponedeljek, petek od 18. do 20. ure.

Članice: petek od 16. do 18. ure.
Rekreacija: ponedeljek, torek,

četrtek od 16. do 18. ure.

Medtem, ko za pionirje in mladince še nismo določili termina, je dvorana ob sredah rezervirana za tekmovanja, ob sobotah pa je prosti termin za sekcijo.

Prosimo, da za red in disciplino vestno skrbite. Ključne za dvorano izdaja samo gospodar športnih objektov tov. GALUF TONE.

Sekcija za namizni tenis

TRIM ŠPORTNI ZNAK

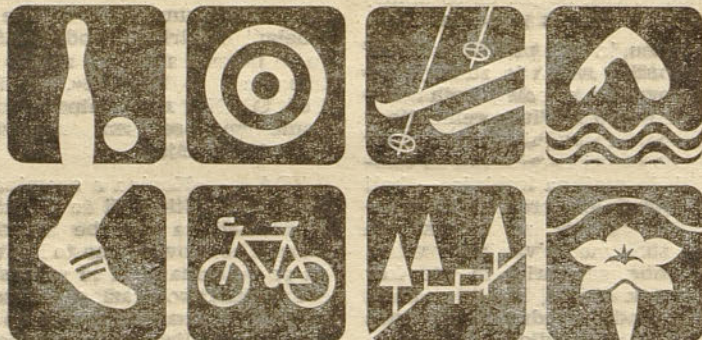
Letos je zlati, srebrni in bronasti TRIM športni znak osvojilo 331 udeležencev. Sodelovalo pa jih je seveda veliko več. Žal pa niso izpolnili osnovnega pogoja, sodelovati v najmanj štirih panogah. Organizirano je bilo 18 dni akcij za pridobivanje točk v smučanju, hoji, kolesarjenju, streljanju, telu in plavanju.

Obiske na trim stezah, planinstvo in kegljanje pa so lahko ude-

leženci organizirali in potrjevali sami. Letos so največ znakov osvojili pri Ingradu, Savinji in Avto-Celju.

Med trimovci, ki so vsa tri leta osvojili zlati znak, so tudi naši 4 sodelavci, ki so prejeli znak s posebno oznako. Čestitamo: Kavka Marjanu, Kavka Lidiji, Skoberne Francu in Grubenšek Francu.

Bohorč Nada

KEGLJANJE

PRVENSTVO ZA LETO 1974

Od 16.—24. decembra preteklega leta je bilo na kegljišču v Storah klubsko prvenstvo v kegljanju za leto 1974.

Nastopili so: 3 starejši člani, 7 članic in kar 23 članov, kar je zelo spodbudno za kegljaški šport v Storah.

Starejši člani in članice so nastopili 3×100 lučajev, člani pa 3×200 lučajev. Rezultati so bili dokaj dobri, kajti kegljači vedo, da je štorsko kegljišče zelo težko in je vsakdo vesel dobre številke podrtih kegljev.

Posebne čestitke pripadajo tov. Sivka Danilu, ki je z 975 podrtimi keglji prekosil vse dosedanje poskuse in je s to številko postavil nov rekord kegljišča ter v skupnem seštevku premočno zmagal. Čestitamo!

Rezultati, ki so bili doseženi, so naslednji.

Starejši člani — 3×100 lučajev: 1. Verbič Miško 1041, 2. Gorjup Anton 1032, 3. Hiti Anton 995 podrtih kegljev.

Članice — 3×100 lučajev: 1. Ludvik Eva 1248, 2. Veber Hilda 1219, 3. Ocvirk Sonja 1156 (čiščenje 344), 4. Otorepec Ljubica 1156 (čiščenje 322), 5. Krajnc Dragica 1115, 6. Klincov Milena 1057, 7. Ivenčnik Zdenka 1030 podrtih kegljev.

Člani — 3×200 lučajev: 1. Sivka Danilo 2831 (rekord kegljišča 975), 2. Grum Jože 2611, 3. Krajnc Stefan 2581, 4. Gračner Ivan 2551, 5. Majcen Jože 2520, 6. Cmok Ervin 2513, 7. Kavka Marjan 2507, 8. Lubelj Ciril 2495 (čiščenje 839), 9. Zorc Franc 2495 (čiščenje 782), 10. Čagalj Joco 2477, 11. Markovič Rajko 2473, 12. Pišek Andrej 2471, 13. Cmok Drago 2459, 14. Skoberne Franc 2454, 15. Škapin Rudi 2438, 16. Grubenšek Franc 2413, 17. Centrih Milan 2393, 18. Krajnc Emil 2359, 19. Belak Jože 2335, 20. Pipinič Jože 2220, 21. Petkovič Pavel 2196, 22. ing. Černak Feliks 2128, 23. Judež Ivan 1526 (2 nastopa).

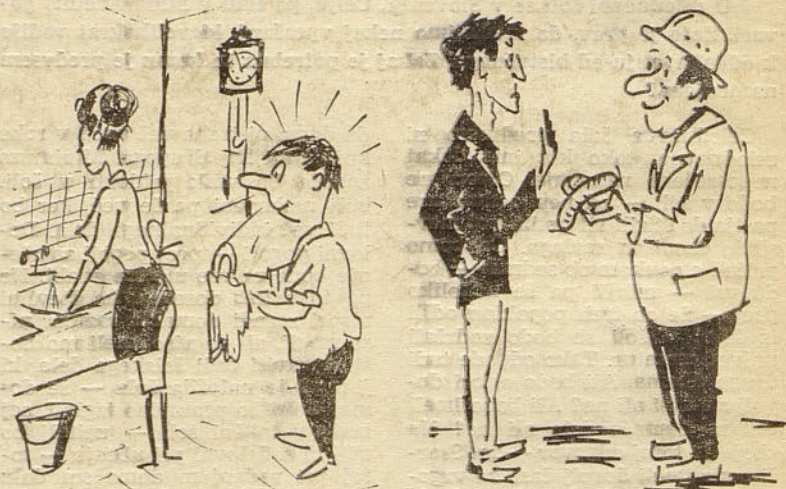
Vodi pa se tudi pregled najboljšega kegljača skozi vse leto. Tu se vzamejo 4 najboljši rezultati vsak mesec in se točkujejo od 1.—10. mesta, prvi z največ podrtimi keglji dobi 10 točk, 10. pa 1 točko. Obvezno se vzamejo tekmovalni rezultati, kadar so, ostale pa od treningov.

Najboljši kegljač v letu 1974 je bil kapetan prve ekipe tov. Zorc Franc z 80 točkami, sledijo: Sivka Danilo 62, Cmok Ervin, Krajnc Stefan 59 točk, Majcen Jože 55, Gračner Ivan 53, Čagalj Joco, Cmok Drago 45, Grum 27, Sivka Jože 21.

Najboljši so bili tudi nagrajeni! Grubenšek

Vsako leto na pustni torek prireja Sekcija za splošno vadbo pri TVD Partizan — Kovinar Store otroško maskerado. Ta prireditvev je postala že tradicionalna, saj je vsako leto vedno več otrok, ki se udeležijo tega veselega dogodka. Letos je bilo preko 150 otrok maskiranih, izmed katerih so jih izžrebali nekaj za lepe praktične nagrade. Vsak udeleženeec pa je dobil pustni krof

Ti, žena, letos, ko imate leto žena, bi pa lahko uredila, da bi se nam moškim kuhinjska opravila štela za TRIM značko.

Hvala, Francelj, saj veš, da imam dieto. Sicer sem pa že sit od čakanja na odgovor na vprašanja o dietni malici, katerega smo dietiki postavili v decembrskem »Železaru«.

Iz dnevnika amaterskega gledališča »Železar«

V zadnjem lanskem »Železaru« smo objavili načrt kulturnih akcij za leto 1975, o realizaciji le-tega pa je pred dnevi razpravljala upravni odbor gledališča. Sklenili so, da prično s pripravami za naslednje uprizoritve:

1. Kriminalna zgodba »Sam sebi sovražnik«. Po nekaj vajah bo delo pripravljeno za premiero.

2. Komedija »Poroka ženitnega goljufa«. To je prijetna češka komedija. Režiral naj bi Zdravko Ivačič.

3. Krstna uprizoritev dela »Zor krvavi«, le-ta bo pripravljena ta-

ko, da jo bo možno uprizoriti na prostem.

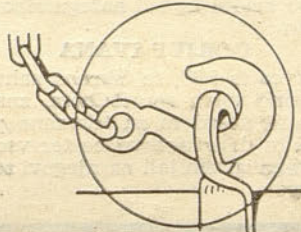
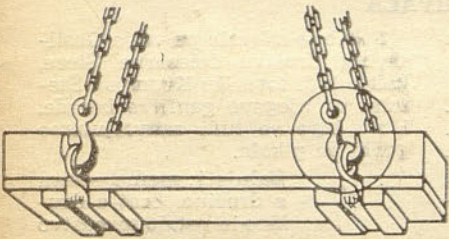
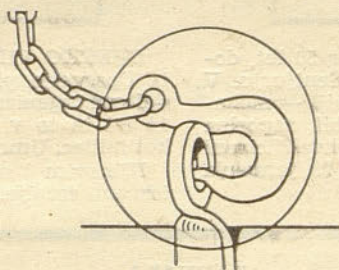
Določen je tudi že režiser za 4. delo, vendar gledališko besedilo še ni izbrano.

Priprave so torej v teku, realizacija pa je odvisna predvsem od odobrene višine finančnih sredstev s strani kulturne skupnosti in železarne.

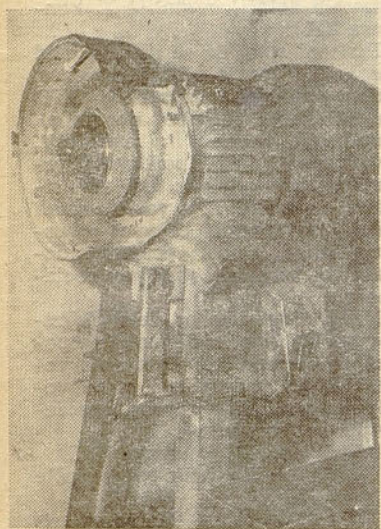
Upravni odbor vabi vse člane gledališča na občni zbor, ki bo v petek, 28. februarja ob 17. uri v Domu železarjev.

čič-ko

V premislek in opozorilo

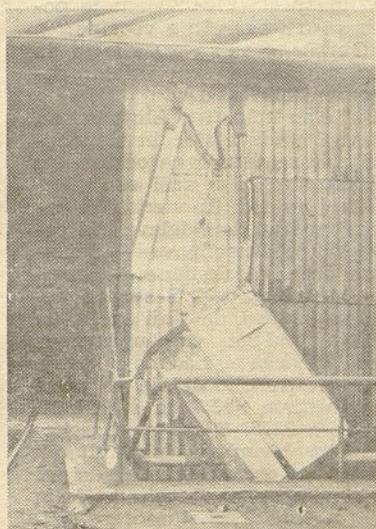

Slika v zgornjem krogu kaže nepravilen način zapenjanja kavlja v uho bremena. Pravilno, je kot je prikazano na sliki v spodnjem krogu

Majhen stroj, toda veliko napak...

Skoraj neverjetno je, koliko nepravilnosti samo na enem majhnem stroju: brusilni stroj nima stranskega ščitnika, naslonska mizica je zasukana navzdol, ščitnik je preveč odprt, te vrste brusna plošča je namenjena samo za čelno brušenje in ne za bočno, stroj nima naprave za odsesavanje prahu. Pri podrobnejšem pregledu pa bi lahko verjetno našli še kaj

Vrata se lahko odpirajo na več načinov, toda takšen način ni primeren. Delavci našega prometa so ta vrata v jeklarno I »odprli« že v oktobru 1974, toda ostala so odprta še do danes. Kako dolgo bodo še?

PREDPOGOJ DOBREGA IN UČINKOVITEGA INFORMIRANJA JE V TEM, DA MORA BITI POSREDOVANA INFORMACIJA RAZUMLJIVA TUDI IN PREDVSEM TISTEMU, KATEREMU JE NAMENJENA — NEPOSREDNEMU PROIZVAJALCU

KONCERT NAŠE GODBE NA PIHALA

V petek 21. 2. je naša godba na pihala v Kulturnem domu priredila celovečerni koncert s pestrim sporedom koračnic, klasične, zabavne in narodne glasbe z naslovom: »Sprehod okoli sveta«. Polna dvorana je dokaz, da nam takšnih kakovostnih prireditev manjka. Godbeniki imajo v načrtu več gostovanj

REKLI SO...

»V naši samoupravni socialistični družbi niso sredstva javnega obveščanja zgolj sredstva za obveščanje delovnih ljudi, pa naj si bo to obveščanje še tako vsestransko in objektivno. Informativna sredstva so javna družbena tribuna, ki mora biti kar najširše odprta konstruktivni kritiki pojavov v družbi.«

Stane Dolanc, januar 1975

»Najvažnejši pogoj za to, da bo vodenje pod kontrolo samoupravljanja, je samoupravno reševanje tistega, kar je bistveno za neko organizacijo in ustrezen sistem informiranja, ki zmanjšuje manevrski prostor skritega odločanja o vsem. Ni bistveno, da združeni delavci odločajo o vsem. Nasprotno, če se samoupravljanje brez potrebe vtika tudi v dnevno operativno, ki je del vodenja, bo po logiki stvari nemočno in izigrano. Samoupravljalci morajo sprejemati tako imenovane strateške odločitve in kontrolirati njihovo izvajanje, predpogoj za to pa je tudi dobro in pravočasno informiranje o tem,

kaj se počenja in dogaja v zvezi s temi strateškimi odločitvami.«

Dr. Stipe Šušar, Borba, julij 1974

»Informacija mora biti tudi pritisk za izsilitev demokratičnih rešitev.«

Mitja Ribičič, posvetovanje v Lipici, februar 1975

»Ni slabo v delovni organizaciji, kar je slabo, ampak je slabo to, če nihče ne ve, da je slabo in zakaj je slabo (ali pa dobro)!«

Naš glas, ITC Celje, št. 1/75

»Menimo, da naj se dela na področju zaposlovanja izvajajo vestno in skrbno, zakonska določila (pravice in dolžnosti) naj se ne tolmačijo le z navedbo člana, ampak naj bo oseba, zaposlena na takem delovnem mestu, sposobna vse to pravilno in razumljivo razložiti vsakemu delavcu.«

Delovna skupina kemijski laboratorij, februar 1975
(Zbral: Mitja Umnik)

Metalurški zbornik

Pred nekaj dnevi so v vseh treh Slovenskih železarnah ter na metalurškem inštitutu razdelili četrto in obenem zadnjo lansko številko osmega letnika Železarskega zbornika. V teh dneh bodo revijo prejeli tudi naročniki v Jugoslaviji in tujini.

Četrta številka obsega 60 strani, prispevke pa so napisali strokovnjaki iz naše in ravenske železarne ter iz metalurškega inštituta v Ljubljani.

Osmi letnik Železarskega zbornika obsega štiri številke, prispevke pa so na 252 straneh objavili strokovnjaki iz vseh treh slovenskih železarn, metalurškega inštituta, iz drugih jugoslovanskih podjetij in iz tujine.

Uredniški odbor, je že pripravil gradivo za prvo številko devetega letnika, ki bo izšla v drugi polovici marca.

Italija. Pri FIAT so postavili prvo obdelovalno transfer linijo v Evropi, ki jo upravlja 6 mini računalnikov. Linija ima skupno 321 postaj za posamezne operacije in je namenjena obdelavi krmilnih ohišij in ohišij sklopke.

Nadaljnja FIAT novost je pnevmatična dimenzijska kontrola obdelovancev. Namensko konstruirana naprava meri kolenčaste gredi na transfer liniji istočasno na 29 mestih.

Kitajska. — Zahodnonemški konzorcij, v katerem so med drugimi firme Demag in Schloemanu — Sremag, bo gradil v Wuhanu napravo za kontinuirno ulivanje v vrednosti 60 milijonov dolarjev, francoska firma Charleroi bo dobavila električno opremo v vrednosti 7,5 milijona dolarjev, Brown Boveri pa prav tako električno opremo za hladno valjarno v vrednosti 19,2 milijona dolarjev.

KADROVSKE VESTI

UMRLA STA

V mesecu januarju so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe.

IZ JLA SO SE VRNILI:

Pirjevec Jožef, NK delavec iz livarne I, Debeljak Miran, PK električar iz elektroobrata, Karmuzel Marjan, KV strojni ključavničar iz mehanične, Vidaković Mile, KV električar iz elektroobrata, Zdovec Emil, NK delavec iz elektro plavža, Lubej Zdravko, KV avtoklepar iz konstrukcijskega biroja, Vervega Valerij, PK strugar iz obdelovalnice valjev.

NOVI ČLANI NAŠE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA:

Hrovatič Martin, KV ključavničar iz energetskega, Zlender Rudolf, NK delavec, Mačkovšek Rudolf, NK delavec, Vogrinc Stanislav, NK delavec, Podgoršek Milan, KV slikopleskar, Simonšek Franc, NK delavec in Paratušič Zijad, NK delavec, vsi iz valjarne I, Kokol Velko, NK delavec iz prometa, Hribernik Alojz, KV orodni ključavničar iz obdelovalnice valjev, Tržan Franc, NK delavec in Ezgeta Anto, NK delavec iz jeklarne I, Gošnjak Franc, NK delavec in Meglič Mijo, KV zidar iz stanovanjsko gradbene enote, Crepulja Jozo, NK delavec, Guček Leopold, NK delavec, Sajovic Jože, NK delavec, Haziri Sejdi, NK delavec, Jashari Behram, NK delavec in Dolšak Avgust, NK delavec, vsi iz livarne II, Mehmedagić Osman, NK delavec, Strašek Franc, VK strojni delovodja, Hundžić Rifat, NK delavec, Sekiraga Husen, NK delavec, Hajdini Milazim, NK delavec in Grubor Slobodan, PK elektrovarilec, vsi iz jeklarne II, Golej Stanislav, NK delavec, Zafran Silvester, NK delavec, Cvikel Anton, NK delavec, Mikšević Franjo, NK delavec, Ovtar Alojz, PK livar in Hatjimi Abdula, NK delavec, vsi iz livarne I, Vuković Dragoljub, PK strugar iz obdelovalnice litine, Koprivic Leopold, NK delavec iz OTK, Planinšek Vjekoslava, administratorica iz kadrovske-splošnega sektorja, Kotnik Mihael, PK avtogeni rezalec iz mehanične delavnice, Stinge Jože, KV elektromehaničar iz elektroobrata.

Vsem želimo prijetno počutje med nami!

PO LASTNI ŽELJI SO ODŠLI IZ DELOVNE ORGANIZACIJE:

Perpar Emilija, ekonomski tehnik iz finančnega sektorja, Zohar Friderik, VK varilec iz mehanične delavnice, Žugelj Rudi, pravnik iz pravne službe.

SAMOVOLJNO SO ZAPUSTILI DELOVNO ORGANIZACIJO:

Balaš Sandor, NK delavec iz livarne sive litine, Maršeta Duško, NK delavec iz livarne valjev, Živković Miroljub, NK delavec iz valjarne I, Sturum Đuro, NK delavec iz jeklarne II, Ramadani Ferat, NK delavec iz livarne valjev, Milić Petar, KV ključavničar iz energetskega obrata, Lončina Velimir, NK delavec iz livarne I, Majković Himlija, NK delavec iz livarne II, Jakus Nedeljko, NK delavec iz valjarne I, Franc Rudolf, KV elektromehaničar, elektroobrat, Ezgeta Anto, NK delavec iz jeklarne I, Kovačič Gojko, NK delavec iz valjarne I, Zafran Silvester, NK delavec iz livarne I, Kuz-

manović Milivoje, NK delavec iz elektroplavža, Brumen Vladimir, NK delavec iz elektroplavža, Sadvovski Janoš, KV avtotapetnik iz jeklarne I.

V JLA JE ODŠEL:

Amon Emil, KV avtoelektrikar iz elektroobrata.

NA NOVO ŽIVLJENJSKO POT SO STOPILI:

Krašovec Rudi iz elektrodelaavnice, Spegelj Peter iz OTK, Jazbec Jože iz mehanične delavnice, Lorger Edi iz obdelovalnice litine, Gorenjak Alojz iz avtoooddelka, Završnik Albert iz obdelovalnice valjev, Hukčič Mehmed iz jeklarne I, Gradic Franc iz mehanične delavnice in Zelič Anton iz jeklarne II.

Vsem iskreno čestitamo!

KRŠITVE DELOVNIH DOLŽNOSTI

V mesecu januarju so se komisijske kršitve delovnih obveznosti pri TOZD II, TOZD I in TOZD energetika sestale 3-krat in obravnavale 22 primerov kršitev delovnih obveznosti.

1. VREŠNJAK Vili, energetske obrat: dne 17., 18., 19., 22. in 23. 10. 1974 neupravičeno izostal z dela — javni opomin.

2. SELEKAR Jože, kalibrirni oddelek: dne 19. 7., 18. 9. in 19. 9. 1974 neupravičeno izostal z dela — javni opomin.

3. LESNIKA Viktor, elektroplavž: dne 15. 12. 1974 fizični izpad — javni opomin.

4. TADIĆ Ibro, elektroplavž: dne 5. 1. 1975 prišel prepozno v službo ter predčasno zapustil delovno mesto — javni opomin.

5. STOKLAS Jože, livarna I: dne 7. in 9. 12. 1974 neupravičeno izostal z dela ter večkrat zapuščal delovno mesto — javni opomin.

6. ZORKO Bogdan, livarna valjev: dne 17. 12. 1974 zapustil delovno mesto — javni opomin.

7. ZAVRŠEK Ivan, livarna II: dne 24. in 26. 12. 1974 neupravičeno izostal z dela — javni opomin.

V MESECU JANUARJU JE BIL UPOKOJEN

ZAJKO IVAN, rojen 2. 12. 1926 v Hajnskem pri Šmarju, sedaj pa stanuje na Kristan vrhu pri Podplatu.

Pred prihodom v našo delovno organizacijo je delal pri Podjetju za vzdrževanje proge Celje, 1. oktobra 1963 pa je sklenil delovno razmerje pri nas in bil razporejen na ekspedit kot transportni delavec. Zaradi slabega zdravja je bil 6. januarja 1975 invalidsko upokojen.

Želimo, da bi mnogo let užival zaslužen pokojnino!

FERLEŽ JOŽE, star 50 let, doma iz Hrušovca pri Šentjurju. V naši delovni organizaciji — mehanični delavnicji je bil zaposlen prek 24 let kot visokokvalificirani ključavničar. Umrl je 28. januarja 1975.

BREČKO VINCENC, star 33 let iz Doropolja pri Planini. V naši delovni organizaciji je bil zaposlen 11 let in to v livarni sive litine kot talilec. Umrl je dne 27. 1. 1975. Njihovim najožjim svojcem iskreno sožalje.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega sina in brata

GORJUP IVANA

delavca iz MO, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanec in sosedom za izkazano pomoč in darovane vence ter vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala pa velja Gasilskemu društvu železarne Store, kakor tudi tovarišu Krumpak Stefanu za njegove ganljive besede. Prav lepo se tudi zahvaljujemo godbi na pihala.

Zalujoči: mama, sestra z družino, brat z družino in ostalo sorodstvo

VZOREN VOJAK

Vojna pošta 8164/2 nam je poslala pismo naslednje vsebine:

»Obračamo se na vas z željo, da prenesete naše besede vašemu delovnemu kolektivu.

Vaš član kolektiva Alojz Primc, delavec, proizvajalec in samoupravljalec se nahaja na odsluženju vojaškega roka v naši enoti.

Takoj po prihodu v enoto je pokazal vse kvalitete delavca, ki pokaže kaj je samoodpoved — državljana naše socialistične — samoupravne skupnosti. S svojim delom je pokazal, da stoji čvrsto na načelih našega samoupravnega socialističnega sistema, linije ZKJ, vsestransko deluje na osvajanju ustave SFRJ in stališč X. kongresa ZKJ. S svojim praktičnim izvrševanjem postavljenih nalog je še enkrat dokazal, da gre za mladince, vzgojenega v duhu naše socialistične skupnosti, pripravljenim, da za njo žrtvuje tudi svoje življenje.

S svojim dosedanjim delom se je pokazal predvsem kot odličen poznavalec našega samoupravnega — socialističnega sistema, izvršten tolmač gradiva socializma in delavskega samoupravljanja, pripravljen, da vedno sledi idealom našega samoupravljanja in da svoj prispevek za uresničenje

ustavnih določil in stališč X. kongresa ZKJ.

Ponosni smo, da se nahaja med nami, da nam je s svojim delom veliko pomagal v izgraditvi ONO (organizacije ljudske obrambe), razvijanju bratstva in enotnosti, tovarištva in vseh pozitivnih vrtilin državljana SFRJ; tudi smo sigurni, da boste vi v vaših vrstah imeli izvrstnega delavca-samoupravljalca, a naša skupnost naslednjega borca za graditev socializma.

Na podlagi takega dela, požrtvovalnosti in prizadevnosti je postal nosilec značke »Primeren vojak«, ki jo podeljujejo samo vojakom za izjemne uspehe, dosežene pri svojem delu.

V Mariboru, 17. januarja 1975

Kolektiv vojne pošte
8164/20
Maribor

To pohvalno pismo smo prejeli za našega sodelavca Alojza Primca, roj. 5. avgusta 1947, dipl. ekonomista, zaposlenega pri nas od 19. novembra 1973 kot samostojni raziskovalec v komercialnem sektorju, oddelku za analizo trga. V JLA je odšel 24. junija 1974 in se v kratkem času izkazal za enega najboljših pripadnikov naše armade.

STORSKI ŽELEZAR. Glasilo delovnega kolektiva Železarne Store — Izhaja vsak mesec — Odgovorni in glavni urednik ing. Stane Ocvirk — Pomočnik urednika Rudolf Uršič — Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana je časopis oprošten davka od prometa proizvodov (St. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) — Tisk: AERO, kemična in grafična industrija Celje.